

Elżbieta Adamowicz

Konrad Walczyk

**KONIUNKTURA W PRZEMYŚLE
SIERPIEŃ 2021**

ISSN 2392-3687

Badanie okresowe nr 395

BADANIA KONIUNKTURY GOSPODARCZEJ INSTYTUTU ROZWOJU GOSPODARCZEGO SGH**Rada Programowa:**

Elżbieta Adamowicz (przewodnicząca), Joanna Klimkowska (sekretarz), Marek Rocki, Marco Malgarini, Gernot Nerb, Ataman Ozyildirim, István János Tóth

Komitety Redakcyjny i adres Redakcji:

Konrad Walczyk (redaktor naczelny)

Elżbieta Adamowicz

Anna Jacygrad

ul. Madalińskiego 6/8, 02-513 Warszawa

www.sgh.waw.pl/irg

Wydawnictwo:

Szkoła Główna Handlowa w Warszawie

al. Niepodległości 162, 02-554 Warszawa

Wersja elektroniczna czasopisma jest wersją pierwotną

Publikacja została zrecenzowana zgodnie z wytycznymi MNiSW

©Copyright by Szkoła Główna Handlowa w Warszawie, Warszawa 2021

Wszelkie prawa zastrzeżone. All rights reserved.

ISSN 2392-3687

Nr rej. PR 18393

Informacje zawarte w niniejszym czasopiśmie oparte są na wynikach ankietowego badania koniunktury w przemyśle przetwórczym, przeprowadzonego przez IRG SGH po raz 395. W badaniu uczestniczyło 345 przedsiębiorstw. Metoda badawcza koniunktury opisana jest na stronie:

<http://kolegia.sgh.waw.pl/pl/KAE /struktura/IRG/koniunktura/Strony/metody.aspx>

SPIS TREŚCI

I.	OMÓWIENIE WYNIKÓW BADANIA	4
II.	WYNIKI SZCZEGÓŁOWE.....	7
	1. WSKAŹNIK KONIUNKTURY	7
	2. ZBIORCZE ZESTAWIENIE SALD	10
	3. SALDA I ICH SKŁADOWE.....	11
	1) Produkcja	11
	2) Zamówienia	13
	3) Zamówienia eksportowe	15
	4) Zapasy wyrobów gotowych	17
	5) Ceny	19
	6) Zatrudnienie	21
	7) Sytuacja finansowa	23
	8) Ogólna sytuacja gospodarki	25
	9) Produkcja na eksport	27
	10) Konkurencyjność wyrobów na rynkach zagranicznych.....	29
	11) Korzyści z produkcji na eksport	31
	12) Przeciętny koszt produkcji	33
III.	SUMMARY	35

I. OMÓWIENIE WYNIKÓW BADANIA

1. Wskaźnik koniunktury IRG SGH (IRGIND) zmniejszył swoją wartość o 2,0 pkt w ciągu miesiąca. Obecnie wynosi ona 1,0 pkt i jest o 12,6 pkt wyższa niż przed rokiem. O pogorszeniu się koniunktury informują przedsiębiorstwa z obu sektorów własnościowych. Wartość wskaźnika koniunktury dla sektora prywatnego wynosi 2,6 pkt i jest niższa niż w lipcu o 1,0 pkt. W skali roku odnotowano wzrost (o 8,1 pkt). Dla sektora publicznego wartość wskaźnika zmniejszyła się w porównaniu z lipcem o 12,6 pkt i wynosi -14,2 pkt. Jest niższa niż przed rokiem o 14,9 pkt.

2. W przekroju według wielkości przedsiębiorstwa spadek wartości wskaźnika koniunktury nie objął tylko przedsiębiorstw zatrudniających od 51 do 250 pracowników (wartość wskaźnika wzrosła o 4,8 pkt). Dla tej grupy wskaźnik uzyskał najwyższą wartość, 3,8 pkt. Największy spadek, o 10,1 pkt, zanotowano dla przedsiębiorstw o zatrudnieniu od 251 do 500 pracowników; najmniejszy, o 1,9 pkt, dla przedsiębiorstw największych, zatrudniających pow. 500 osób. Najniższą wartość, -2,7 pkt, wskaźnik przyjął dla firm z zatrudnieniem 251-500 pracowników. Wzrost wartości wskaźnika w skali roku odnotowano dla wszystkich grup przedsiębiorstw, z wyjątkiem zakładów zatrudniających od 251 do 500 pracowników.

3. Pogorszenie się koniunktury odnotowali producenci we wszystkich głównych grupach produktowych, z wyjątkiem wytwórców nietrwałych dóbr konsumpcyjnych (wzrost wartości wskaźnika koniunktury o 6,2 pkt). Największy spadek wartości IRGIND zanotowano dla producentów dóbr inwestycyjnych (o 6,5 pkt). Najwyższą wartość, 6,3 pkt, wskaźnik przyjął dla przedsiębiorstw produkujących dobra inwestycyjne, a najniższą, -4,1 pkt, dla producentów nietrwałych dóbr konsumpcyjnych. Poprawy koniunktury w skali roku nie odnotowały tylko przedsiębiorstwa wytwarzające dobra konsumpcyjne trwałego użytku (spadek wartości IRGIND o 11,2 pkt).

4. Poprawę koniunktury odnotowano w dwóch makroregionach: północno-zachodnim (województwa: lubuskie, wielkopolskie i zachodniopomorskie) oraz północnym (województwa: kujawsko-pomorskie, pomorskie i warmińsko-mazurskie). Wzrost wartości IRGIND wyniósł, odpowiednio: 11,9 pkt i 5,2 pkt. Największy miesięczny spadek wartości wskaźnika, o 20,7 pkt, zanotowano dla makroregionu wschodniego, a najmniejszy, o 0,7 pkt, dla makroregionu południowego. Najwyższą wartość, 7,2 pkt, wskaźnik przyjął dla makroregionu północno-zachodniego; najniższą, -17,9 pkt, dla makroregionu wschodniego. Spadek wartości IRGIND w skali zanotowano jedynie dla makroregionu wschodniego (o 23,7 pkt) i województwa mazowieckiego (o 4,5 pkt).

5. Sierpień jest drugim miesiącem spowolnienia aktywności gospodarczej w przemyśle przetwórczym. Pogorszenie się koniunktury odnotowały zarówno firmy prywatne jak i publiczne. Producenci informują o spadku wielkości produkcji, zamówień (zarówno krajowych jak i eksportowych) oraz zatrudnienia. Wzrosła wielkość zapasów wyrobów gotowych. W ślad za wzrostem kosztów produkcji rosną ceny wyrobów przemysłowych. Pogorszyła się sytuacja finansowa i nastroje producentów. Z drugiej jednak strony zwiększyła się wielkość produkcji na eksport i poprawiła się konkurencyjność polskich produktów na rynkach zagranicznych. Przewidywania dotyczące rozwoju sytuacji w przemyśle przetwórczym w najbliższych miesiącach są bardziej optymistyczne niż w lipcu.

6. Wartość salda odpowiedzi na pytanie o wielkość produkcji zmniejszyła się w ciągu miesiąca o 0,5 pkt, do poziomu -1,1 pkt. Jest wyższa od wartości sprzed roku o 13,9 pkt. Spadek wielkości produkcji miał miejsce tylko w firmach publicznych. W przekroju wg głównych grup produktowych największy spadek wielkości produkcji zanotowali producenci półproduktów (wartość salda zmniejszyła się o 9,9 pkt), a największy wzrost producenci nietrwałych dóbr konsumpcyjnych (o 12,3 pkt). Firmy spodziewają się wzrostu wielkości produkcji w najbliższych miesiącach.

7. Poziom zamówień ogółem obniżył się o 3,9 pkt i wynosi -6,9 pkt. Spadek wielkości zamówień zanotowały zarówno firmy prywatne jak i publiczne. Obecna wartość salda ogółem jest wyższa od wartości sprzed roku o 28,6 pkt. W przekroju wg głównych grup produktowych największy spadek wielkości zamówień miał miejsce w produkcji półproduktów (wartość salda zmniejszyła się o 14,4 pkt), a największy wzrost w produkcji nietrwałych dóbr konsumpcyjnych (o 19,9 pkt). Przewidywany jest wzrost wielkości zamówień ogółem w kolejnych miesiącach.

8. Zmalał również poziom zamówień eksportowych. Saldo w ciągu miesiąca zmniejszyło swoją wartość o 3,0 pkt, do wysokości -9,9 pkt. O spadku wielkości zamówień eksportowych informują tylko firmy publiczne. Obecna wartość salda ogółem jest wyższa niż rok temu o 30,1 pkt. W przekroju wg głównych grup produktowych największy spadek wielkości zamówień eksportowych odnotowano w produkcji dóbr inwestycyjnych (wartość salda niższa niż w lipcu o 12,1 pkt), a największy wzrost w produkcji dóbr konsumpcyjnych trwałego użytku (o 25,3 pkt). Spodziewany jest wzrost wielkości zamówień eksportowych w nadchodzących miesiącach.

9. Wielkość zapasów wyrobów gotowych wzrosła w porównaniu z lipcem o 2,9 pkt. Wzrost poziomu zapasów miał miejsce tylko w przedsiębiorstwach prywatnych. Wartość salda ogółem, 0,7 pkt, jest wyższa od wartości sprzed roku o 7,3 pkt. W przekroju wg głównych grup produktowych największy wzrost poziomu zapasów miał miejsce u producentów półproduktów (wartość salda zwiększyła się o 5,8 pkt), a najmniejszy u producentów dóbr inwestycyjnych (o 1,2 pkt). Ankietowani spodziewają się dalszego wzrostu wielkości zapasów wyrobów gotowych w następnych miesiącach.

10. Poziom cen wyrobów gotowych wzrósł w sierpniu o 1,1 pkt. Wzrost cen zanotowały jedynie firmy prywatne. Obecna wartość salda ogółem, 35 pkt, jest wyższa od wartości sprzed roku aż o 41,4 pkt. W przekroju wg głównych grup produktowych wzrost poziomu cen odnotowali jedynie producenci półproduktów (wartość salda wyższa niż przed miesiącem o 9,7 pkt), a najbardziej obniżyły się ceny dóbr inwestycyjnych (o 11,3 pkt). Prognozowany jest dalszy wzrost cen wyrobów gotowych w najbliższym okresie.

11. Poziom zatrudnienia zmniejszył się w ciągu ostatniego miesiąca o 0,9 pkt. Wartość salda wynosi 0,9 pkt i jest wyższa niż przed rokiem o 12,6 pkt. Spadek wielkości zatrudnienia odnotowały tylko firmy publiczne. W przekroju wg głównych grup produktowych największy spadek wielkości zatrudnienia miał miejsce u producentów dóbr inwestycyjnych (wartość salda obniżyła się o 12,1 pkt), a największy wzrost u producentów dóbr konsumpcyjnych trwałego użytku (o 17,2 pkt). Firmy przewidują dalszy wzrost wielkości zatrudnienia w nieodległej przyszłości.

12. Sytuacja finansowa zakładów przemysłu przetwórczego pogorszyła się. Pogorszenie odnotowały wyłącznie firmy prywatne. Saldo ogółem zmniejszyło swoją wartość o 6,1 pkt i wynosi -10,9 pkt. W skali roku nastąpił jej wzrost (13,2 pkt). W przekroju wg głównych grup produktowych najbardziej pogorszyła się sytuacja finansowa producentów półproduktów (wartość salda zmniejszyła się o 15,1 pkt), a poprawę odnotowali jedynie producenci dóbr konsumpcyjnych trwałego użytku (o 19,8 pkt). Spodziewana jest poprawa sytuacji finansowej przedsiębiorstw przemysłowych w nadchodzących miesiącach.

13. Nieznacznie poprawiły się oceny ogólnej sytuacji gospodarczej w kraju. Wartość salda zwiększyła się o 0,3 pkt. Obecnie wynosi -22,1 pkt i jest wyższa od wartości sprzed roku o 29,6 pkt. Lepiej stan gospodarki oceniają tylko firmy publiczne. W przekroju wg głównych grup produktowych najbardziej poprawiły się oceny producentów dóbr inwestycyjnych (wartość salda wzrosła o 15,6 pkt), a najbardziej pogorszyły się opinie producentów dóbr konsumpcyjnych trwałego użytku (o 22,2 pkt). Zakłady produkcyjne spodziewają się pogorszenia ogólnej sytuacji gospodarczej w kraju w najbliższych miesiącach.

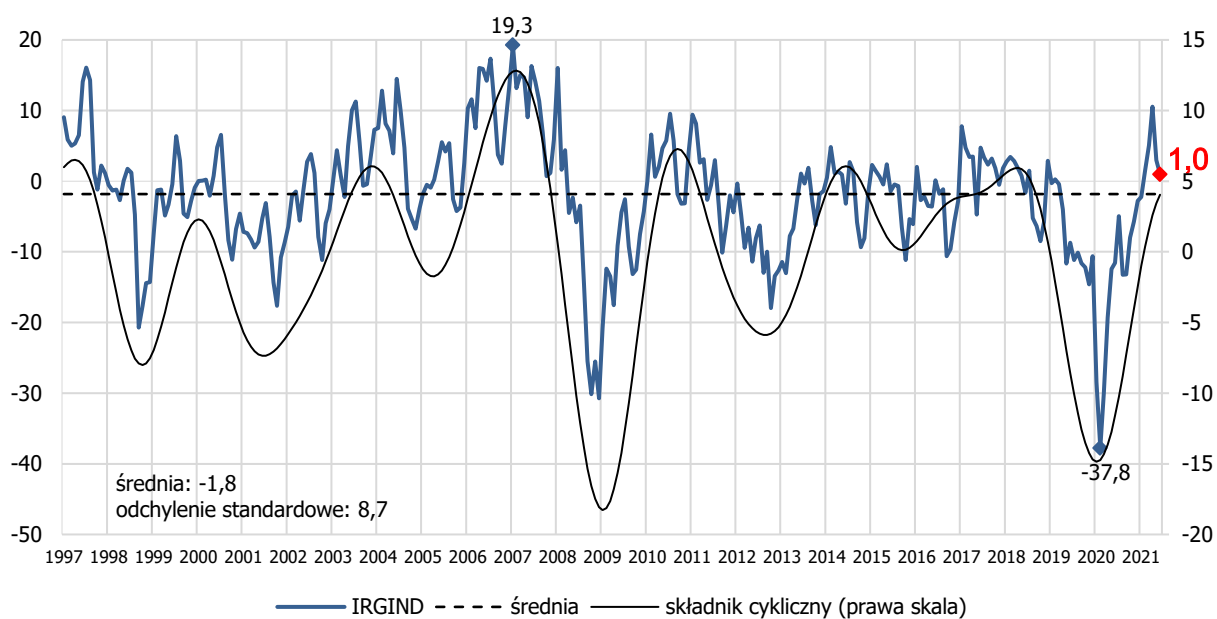
14. W ciągu ostatnich trzech miesięcy zwiększyła się wielkość produkcji na eksport. Wartość salda wzrosła o 3,6 pkt do poziomu 9,7 pkt. Jest wyższa od wartości sprzed roku o 35,4 pkt. O wzroście wielkości produkcji eksportowej informują tylko przedsiębiorstwa prywatne. W przekroju wg głównych grup produktowych największy wzrost poziomu produkcji na eksport miał miejsce u producentów dóbr konsumpcyjnych trwałego użytku (wartość salda zwiększyła się o 21,2 pkt), a spadek odnotowano jedynie u producentów półproduktów (o 4,0 pkt). Przewiduje się niewielki spadek poziomu produkcji na eksport w kolejnym kwartale.

15. Wzrostowi wielkości produkcji eksportowej towarzyszy wzrost względnych z niej korzyści oraz poprawa jej konkurencyjności. Kwartalny wzrost wartości obu sald wyniósł odpowiednio: 1,7 i 1,3 pkt.

16. O 5,3 pkt zwiększyła się wartość salda odpowiedzi na pytanie o przeciętny koszt produkcji. Obecnie wynosi ona 72,1 pkt, tj. o 29,5 pkt więcej niż przed rokiem. O wzroście kosztów produkcji informują tylko firmy prywatne. W przekroju wg głównych grup produktowych największy wzrost kosztu przeciętnego odnotowali producenci dóbr konsumpcyjnych trwałego użytku (wartość salda zwiększyła się o 21,6 pkt), a spadek – jedynie producenci półproduktów (o 3,1 pkt). Producenci przewidują zmniejszenie się jednostkowego kosztu produkcji w czwartym kwartale br.

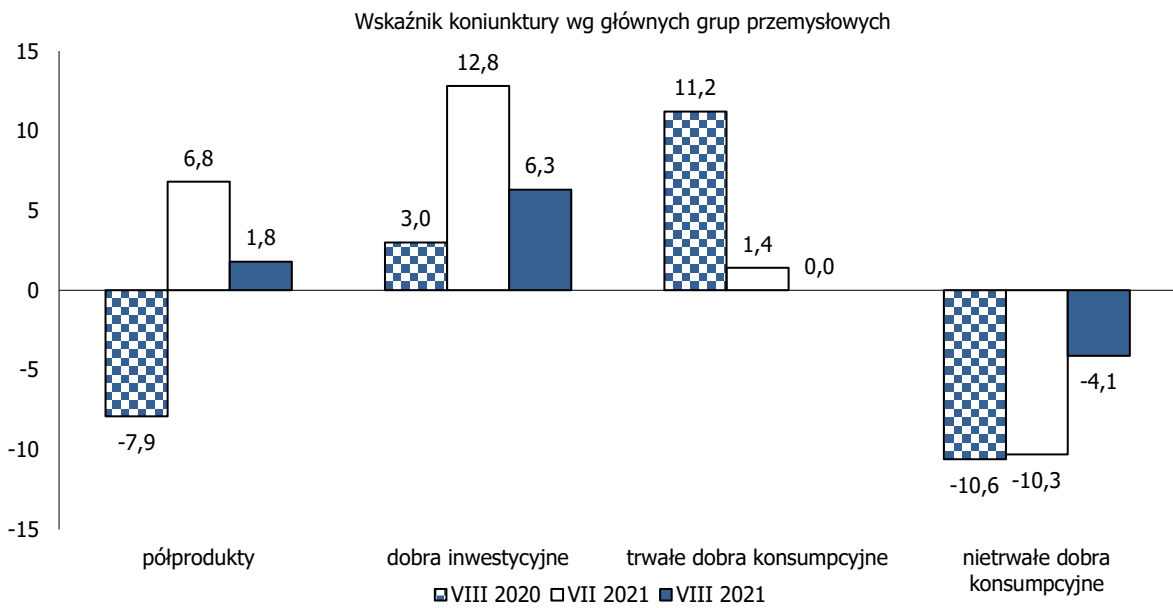
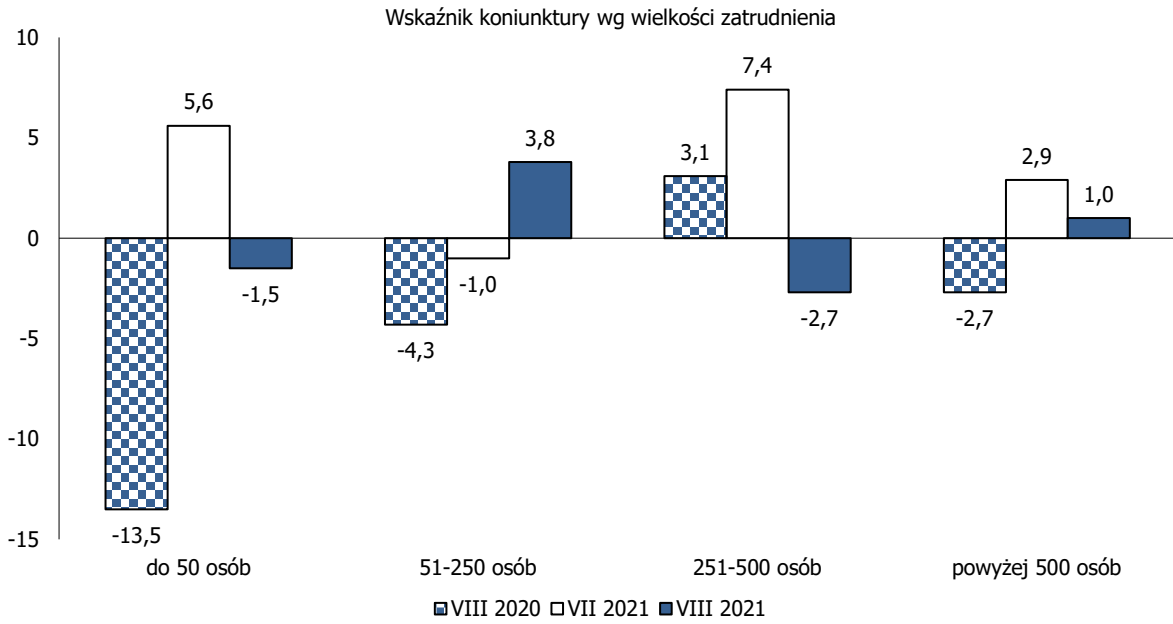
II. WYNIKI SZCZEGÓŁOWE

1. WSKAŹNIK KONIUNKTURY

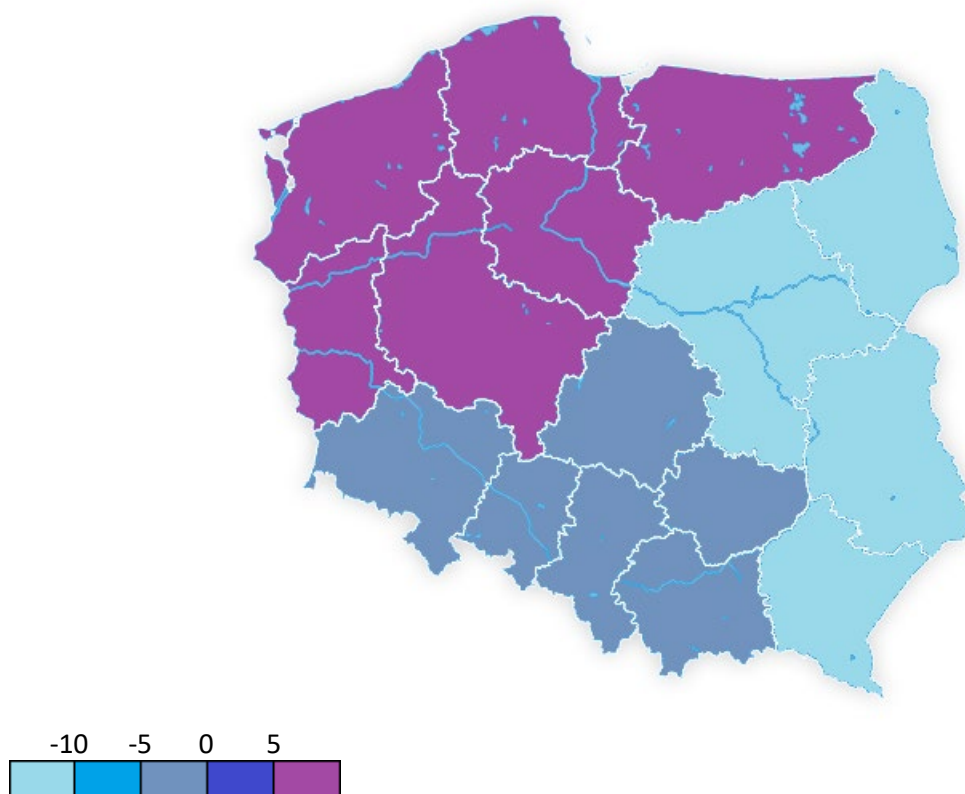

składowe salda	VIII'20	IV'21	V'21	VI'21	VII'21	VIII'21
1. wielkość produkcji – przewidywania	-5,8	15,7	12,2	21,0	9,7	10,5
2. wielkość zamówień – stan	-35,5	-9,6	1,6	4,1	-3,0	-6,9
3. zapasy - stan	-6,6	1,5	-1,4	-6,5	-2,2	0,7
wskaźnik koniunktury (IRGIND): $(1.+2.-3.)/3$	-11,6	1,5	5,1	10,5	3,0	1,0

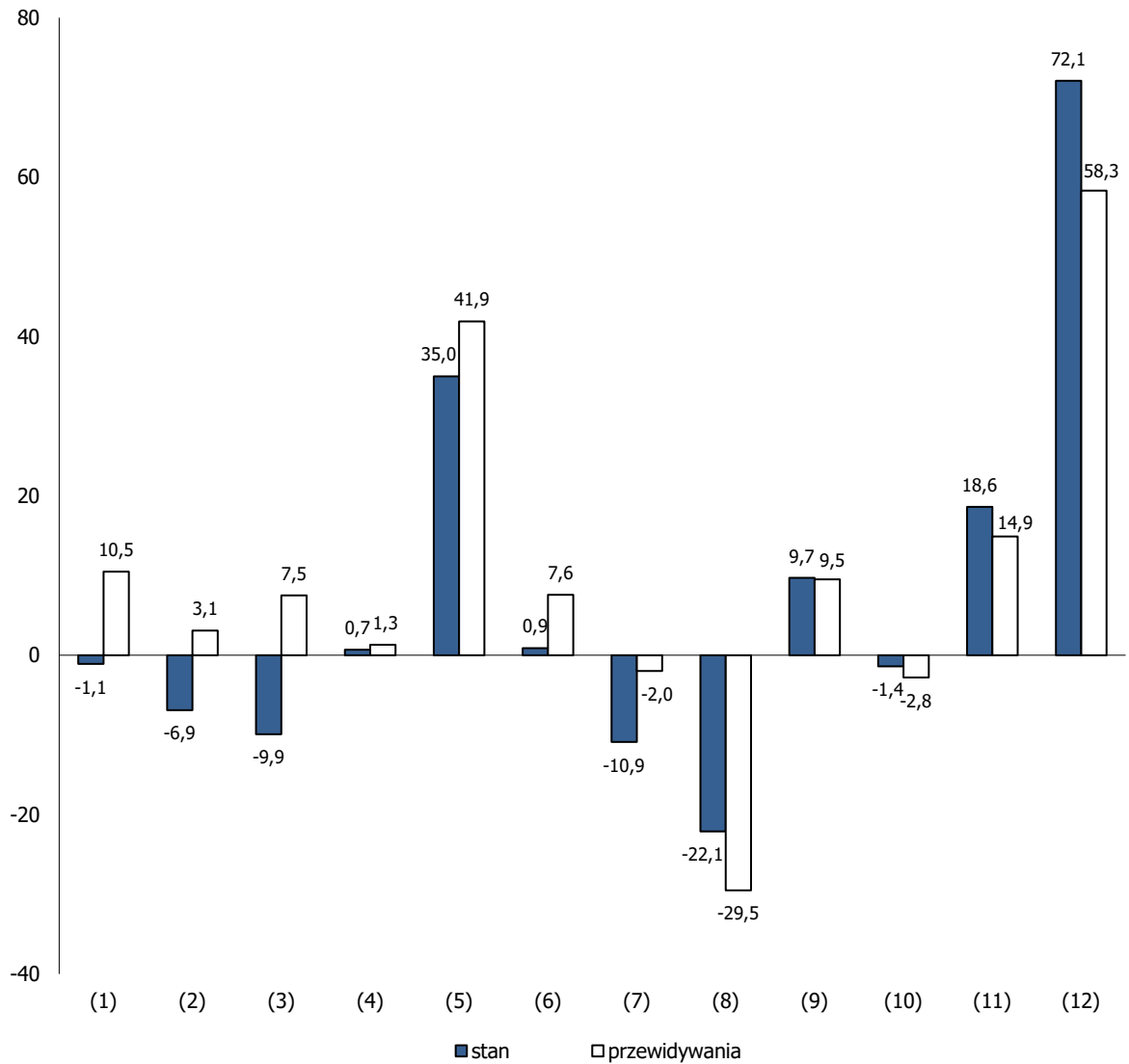

Wskaźnik koniunktury wg makroregionów

	VIII 2020	VII 2021	VIII 2021
Południowy (województwa: małopolskie i śląskie)	-3,2	-0,4	-1,1
Północno-zachodni (województwa: lubuskie, wielkopolskie i zachodniopomorskie)	-8,4	-4,7	7,2
Południowo-zachodni (województwa: dolnośląskie i opolskie)	-11,2	3,4	-3,9
Północny (województwa: kujawsko-pomorskie, pomorskie i warmińsko-mazurskie)	-2,2	0,6	5,8
Centralny (województwa: łódzkie i świętokrzyskie)	-6,1	4,1	-3,0
Wschodni (województwa: lubelskie, podkarpackie i podlaskie)	5,8	2,8	-17,9
Województwo mazowieckie	-9,1	-1,5	-13,6

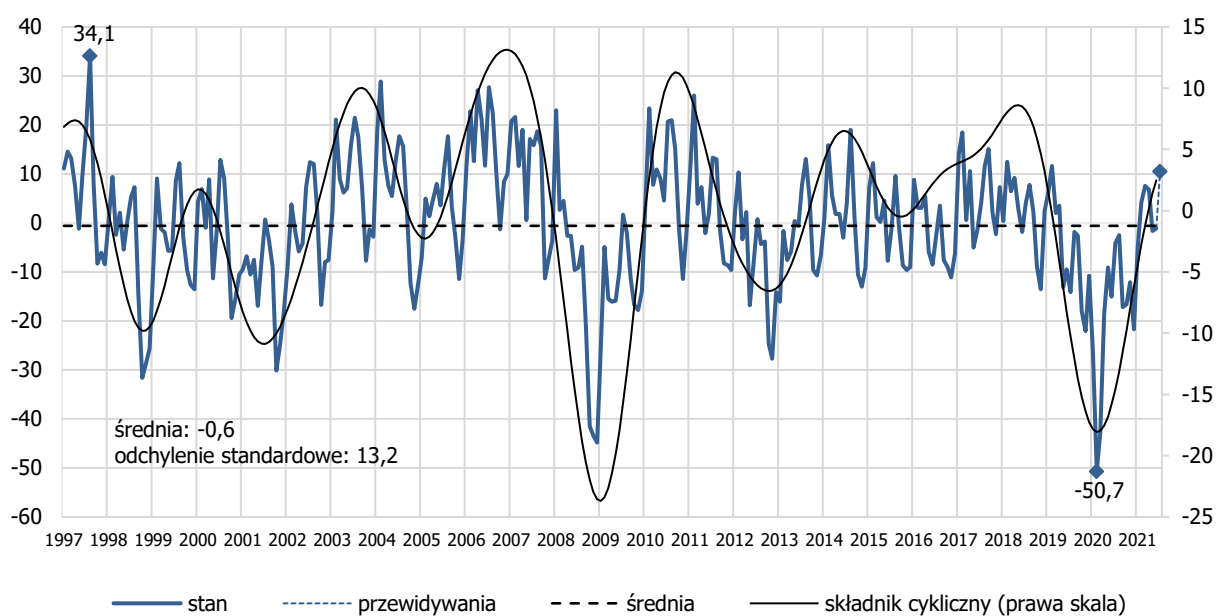
2. ZBIORCZE ZESTAWIENIE SALD

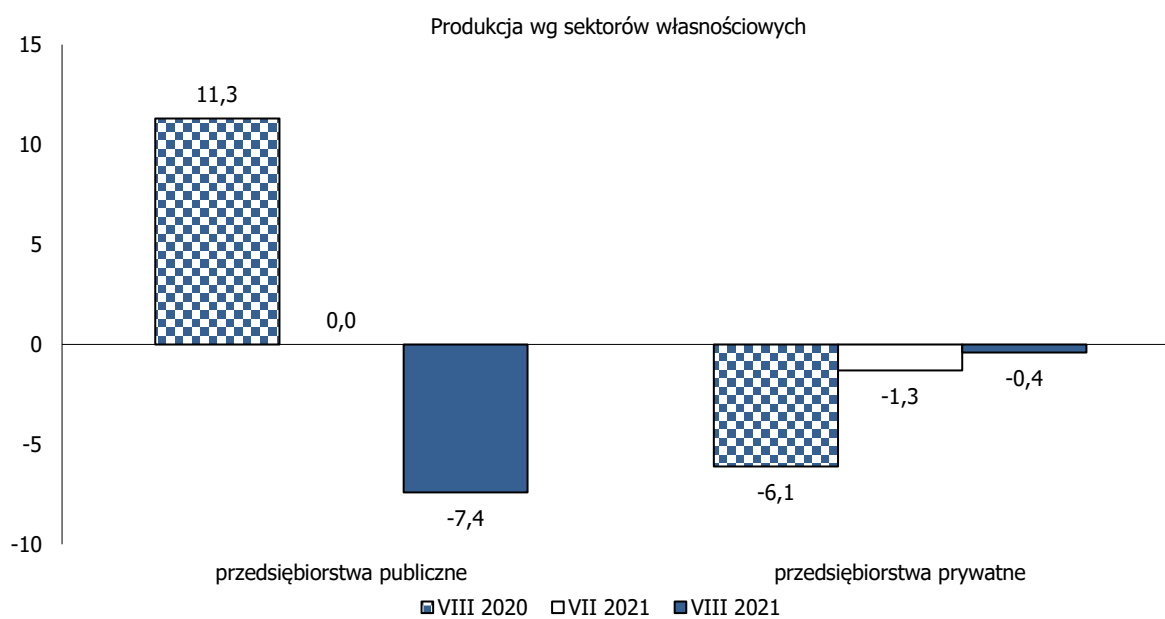
- (1) produkcja
- (2) zamówienia ogółem
- (3) zamówienia eksportowe
- (4) zapasy wyrobów gotowych
- (5) ceny
- (6) zatrudnienie
- (7) sytuacja finansowa
- (8) ogólna sytuacja gospodarki polskiej
- (9) produkcja eksportowa
- (10) konkurencyjność wyrobów krajowych na rynkach zagranicznych
- (11) korzyści z produkcji eksportowej/korzyści z produkcji krajowej
- (12) przeciętny koszt produkcji

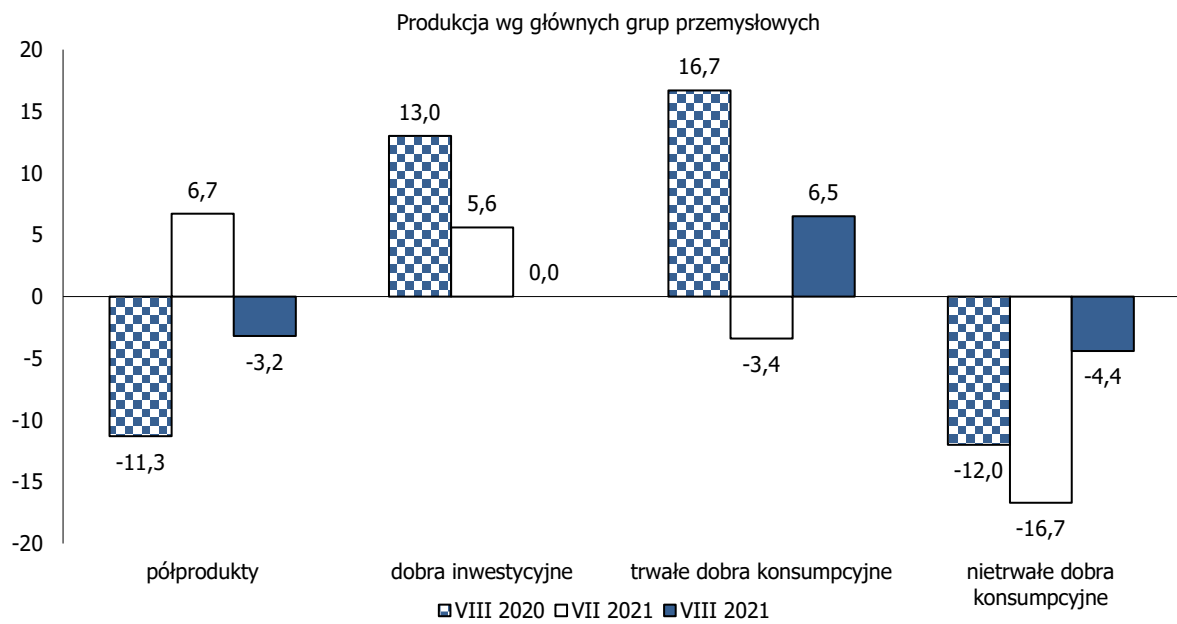
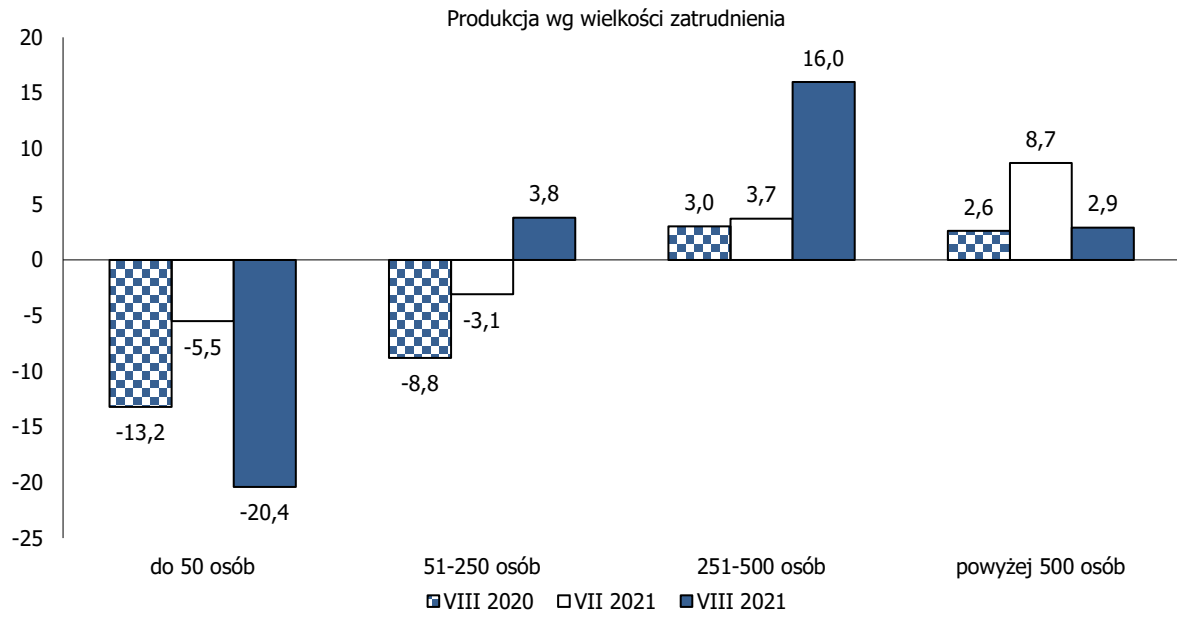
3. SALDA I ICH SKŁADOWE

1. Produkcja

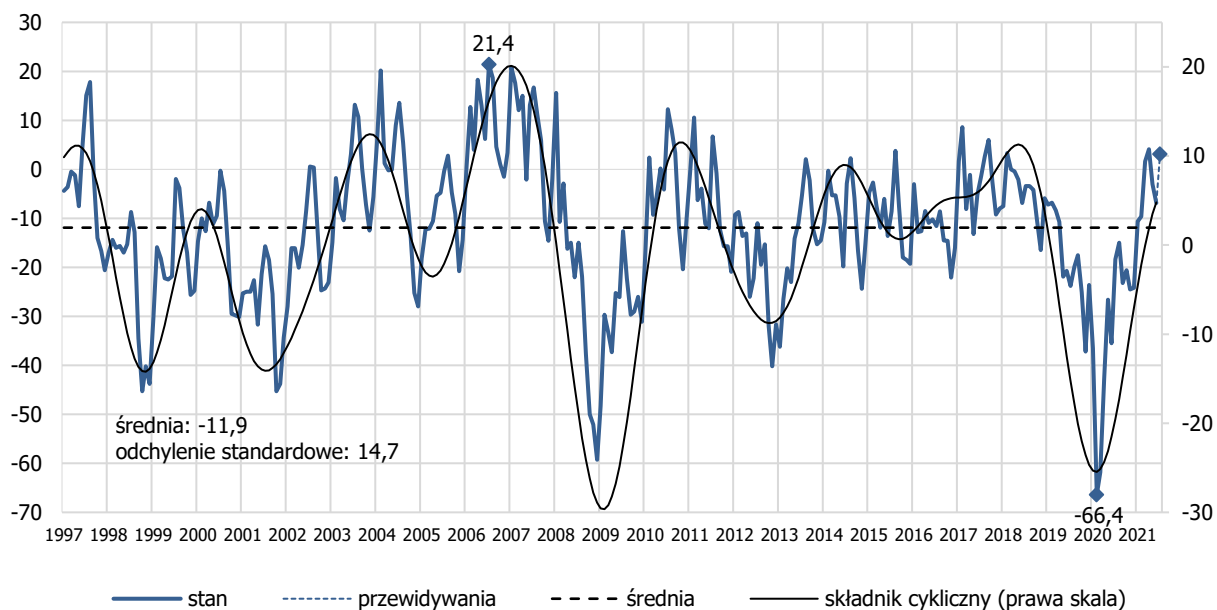

	VIII'20	V'21	VI'21	VII'21	VIII'21	przewidywania
wzrost	24,5	31,2	26,9	24,1	23,2	29,3
brak zmiany	46,9	45,2	52,9	50,3	52,5	51,8
spadek	28,6	23,6	20,1	25,6	24,3	18,8
saldo (1.-3.)	-4,1	7,6	6,8	-1,6	-1,1	10,5

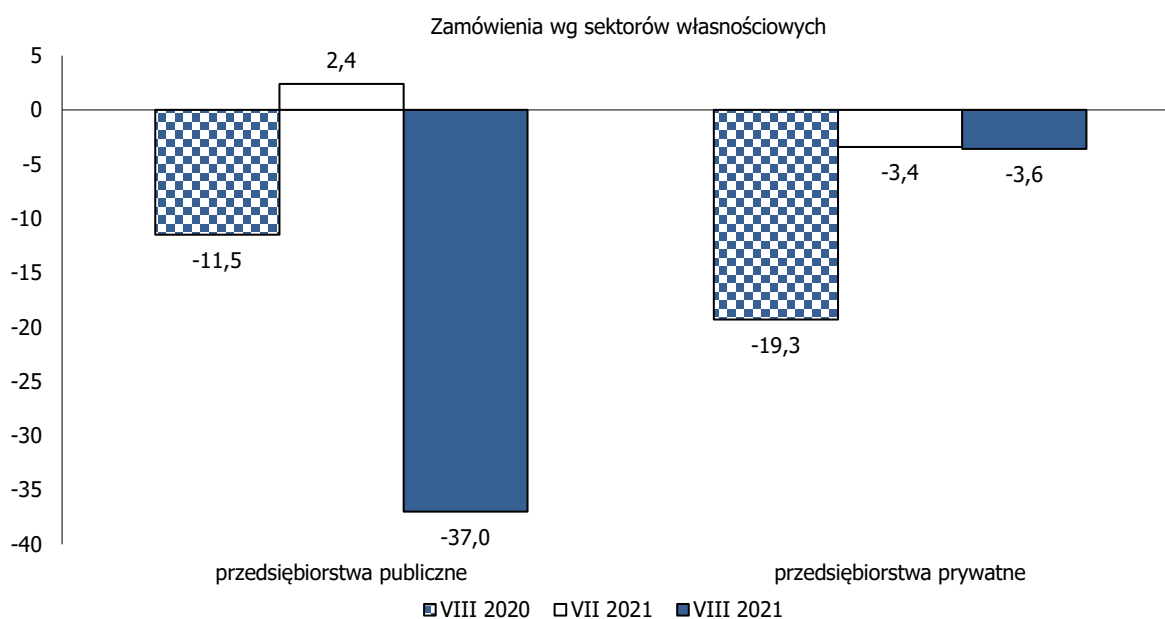

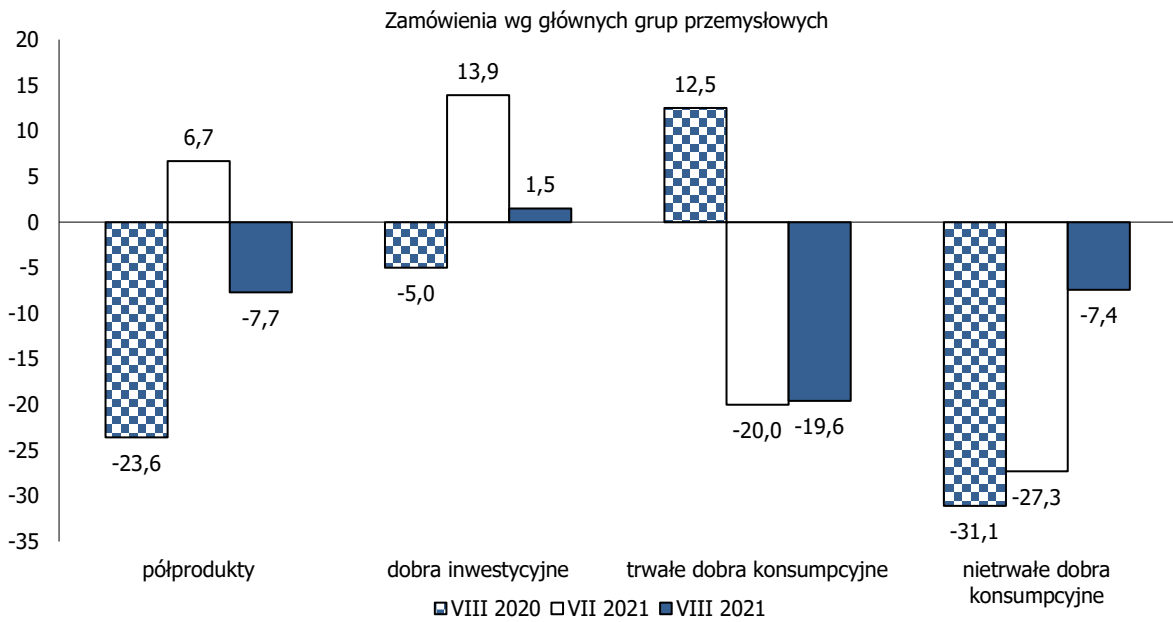
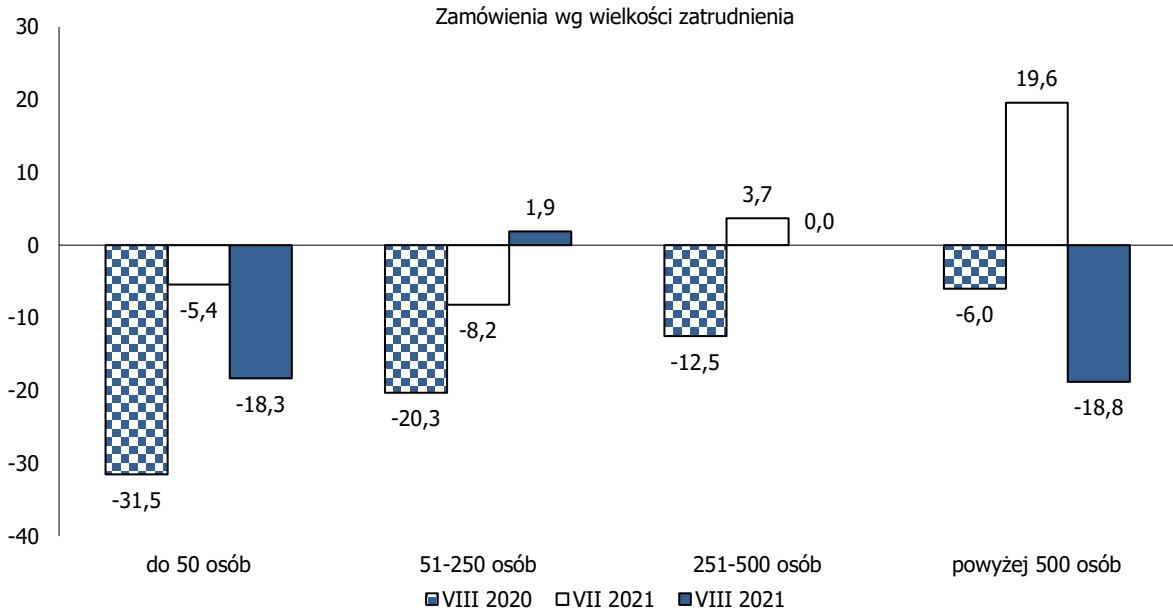

2. Zamówienia ogółem

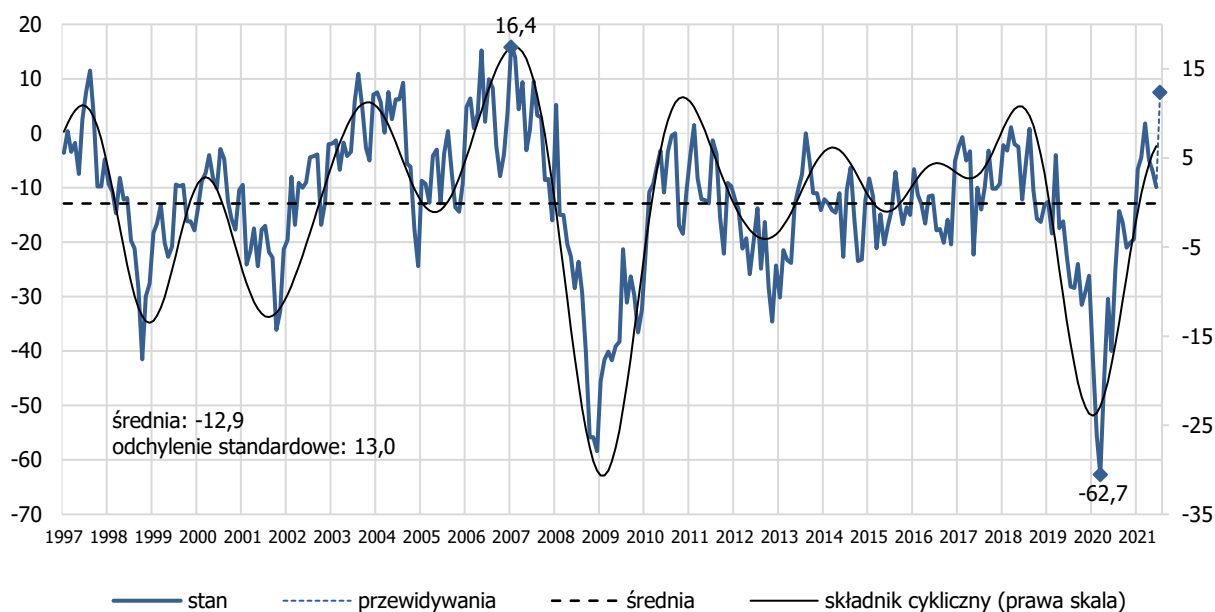

	VIII'20	V'21	VI'21	VII'21	VIII'21	przewidywania
wzrost	19,5	30,1	27,7	24,1	22,8	26,0
brak zmiany	42,5	41,3	48,6	48,9	47,5	51,0
spadek	38,0	28,5	23,6	27,0	29,7	23,0
saldo (1.-3.)	-18,4	1,6	4,1	-3,0	-6,9	3,1

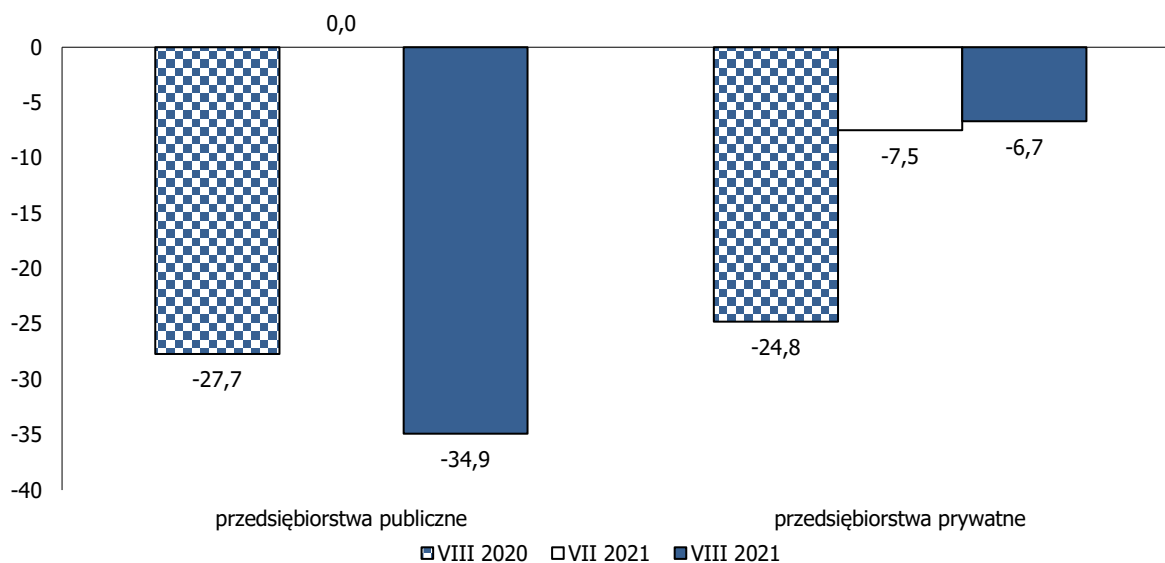

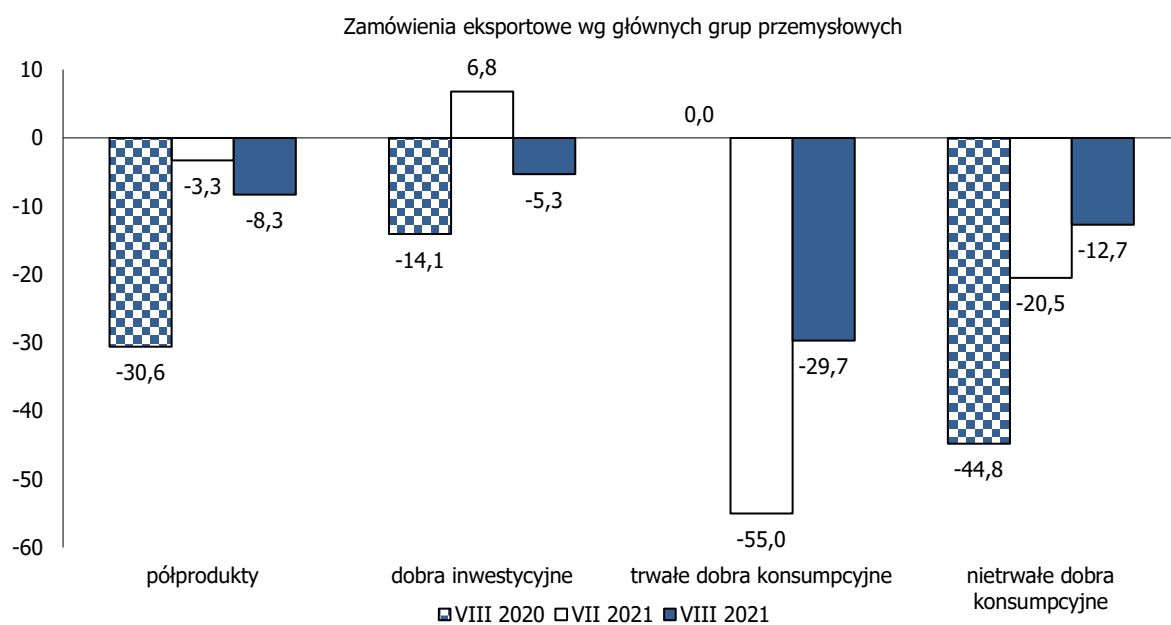
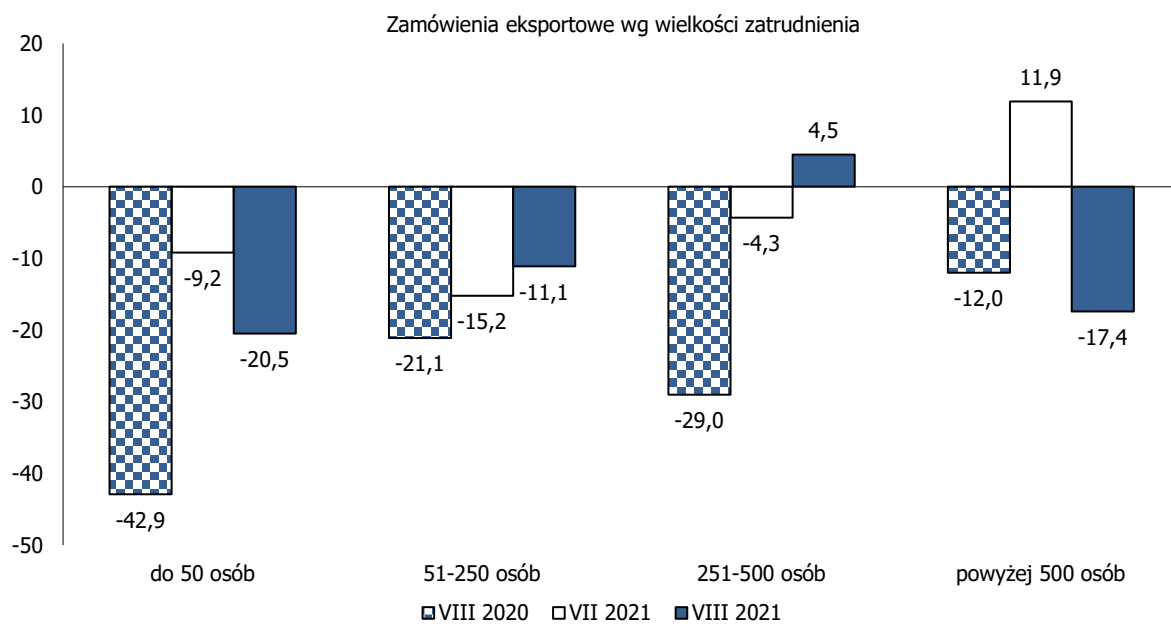
3. Zamówienia eksportowe

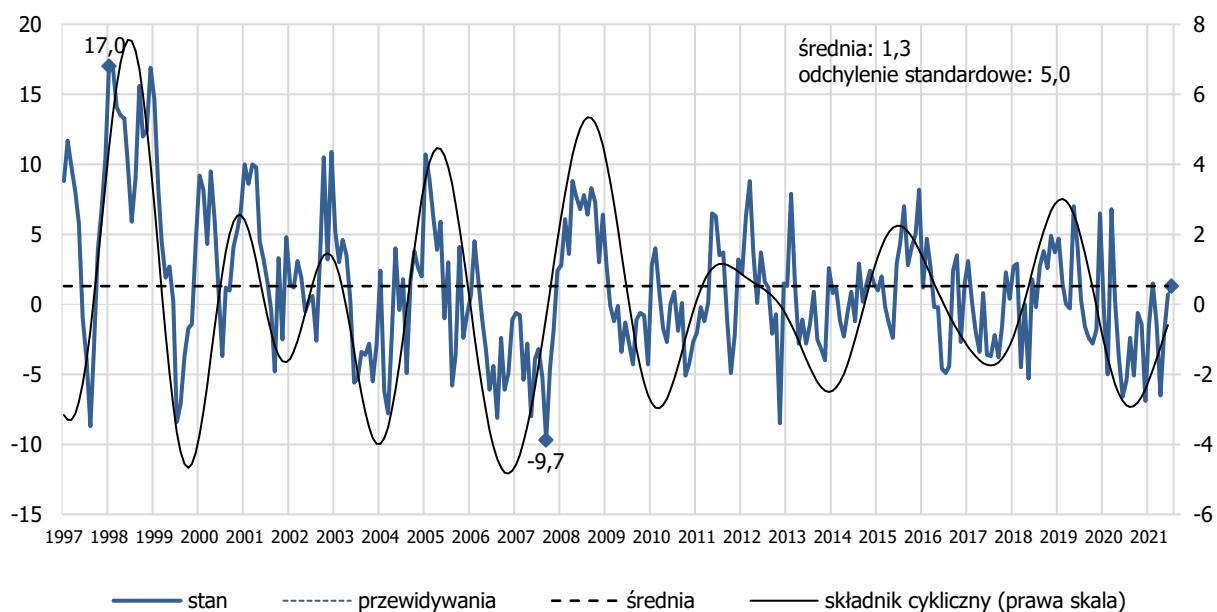
	VIII'20	V'21	VI'21	VII'21	VIII'21	przewidywania
wzrost	16,7	27,3	20,2	17,5	17,1	27,8
brak zmiany	41,3	47,1	54,6	58,1	55,8	51,9
spadek	42,0	25,5	25,2	24,4	27,0	20,3
nie dotyczy	41,0	23,2	20,0	25,6	23,4	23,4
saldo (1.-3.)	-25,2	1,8	-4,9	-6,9	-9,9	7,5

Zamówienia eksportowe wg sektorów własnościowych

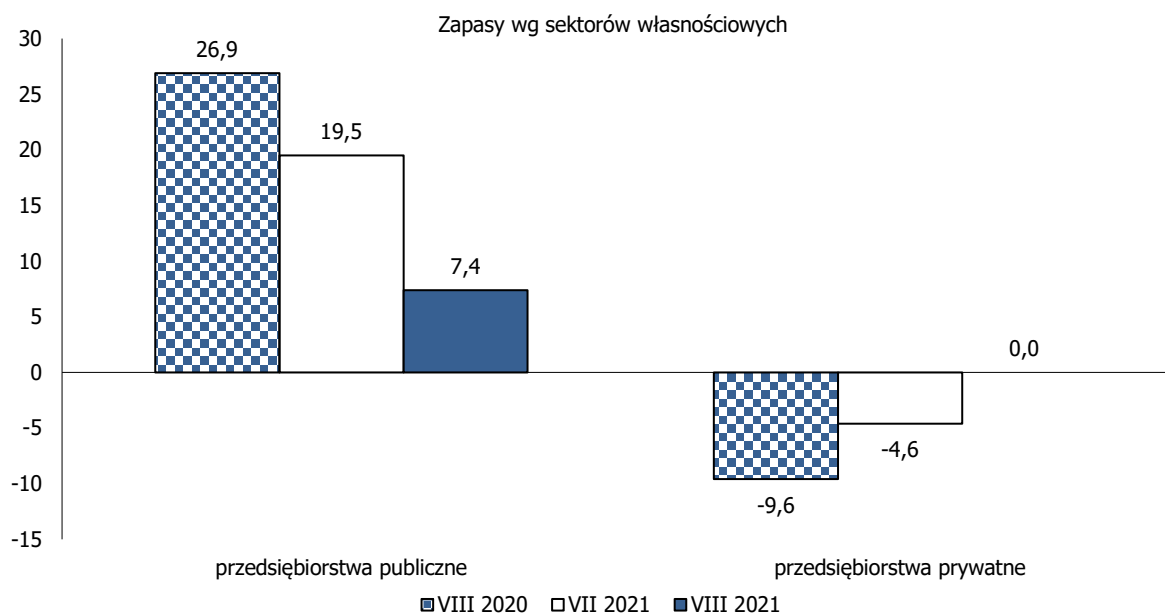

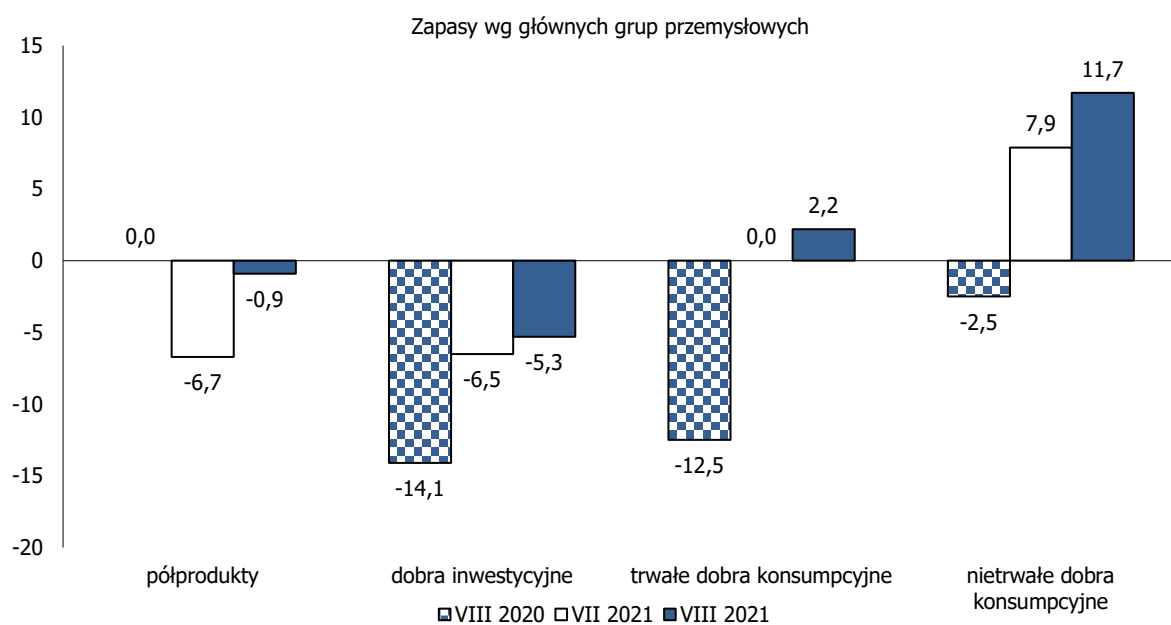
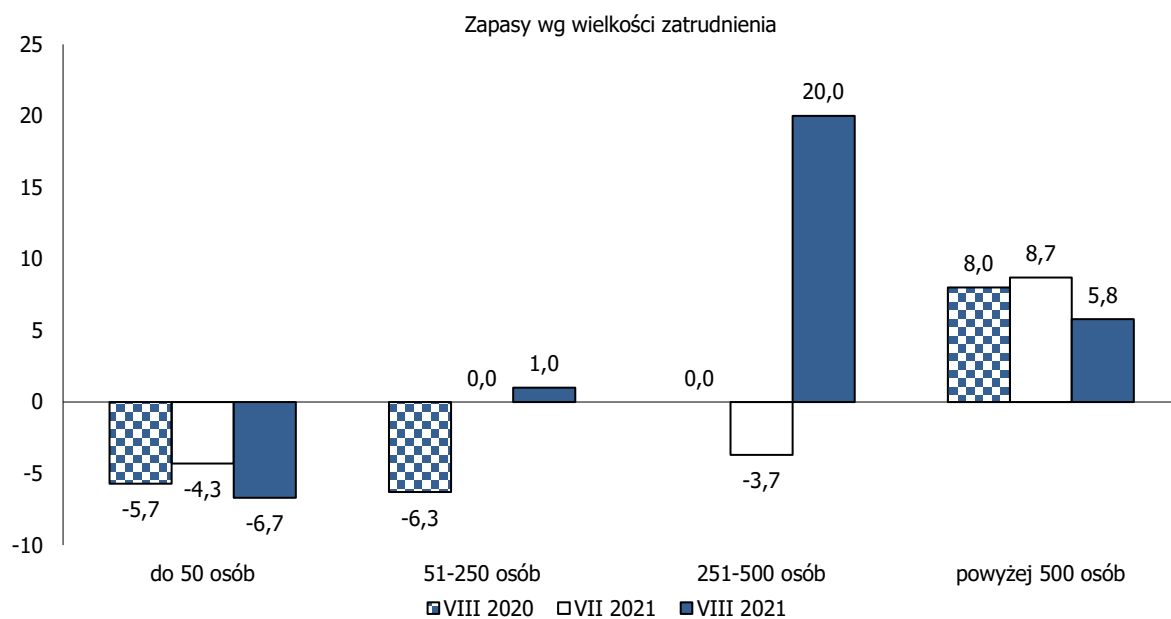

4. Zapasy

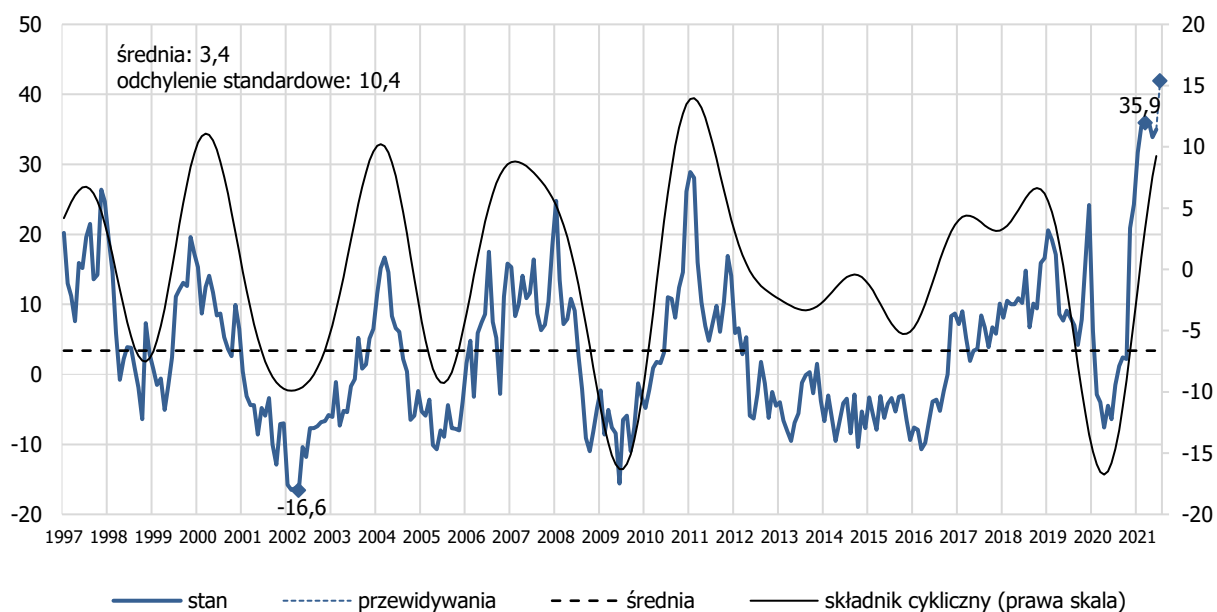

	VIII'20	V'21	VI'21	VII'21	VIII'21	przewidywania
wzrost	16,3	15,2	12,7	14,2	16,2	12,7
brak zmiany	61,9	68,1	68,1	69,3	68,3	75,9
spadek	21,8	16,7	19,2	16,4	15,5	11,4
saldo (1.-3.)	-5,4	-1,4	-6,5	-2,2	0,7	1,3

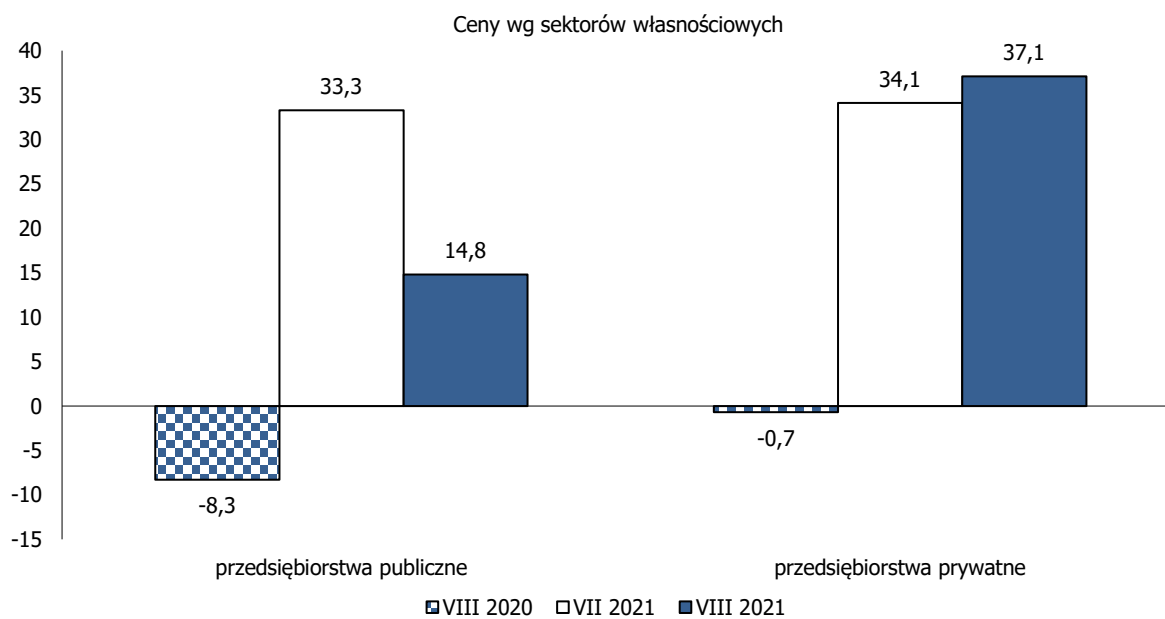

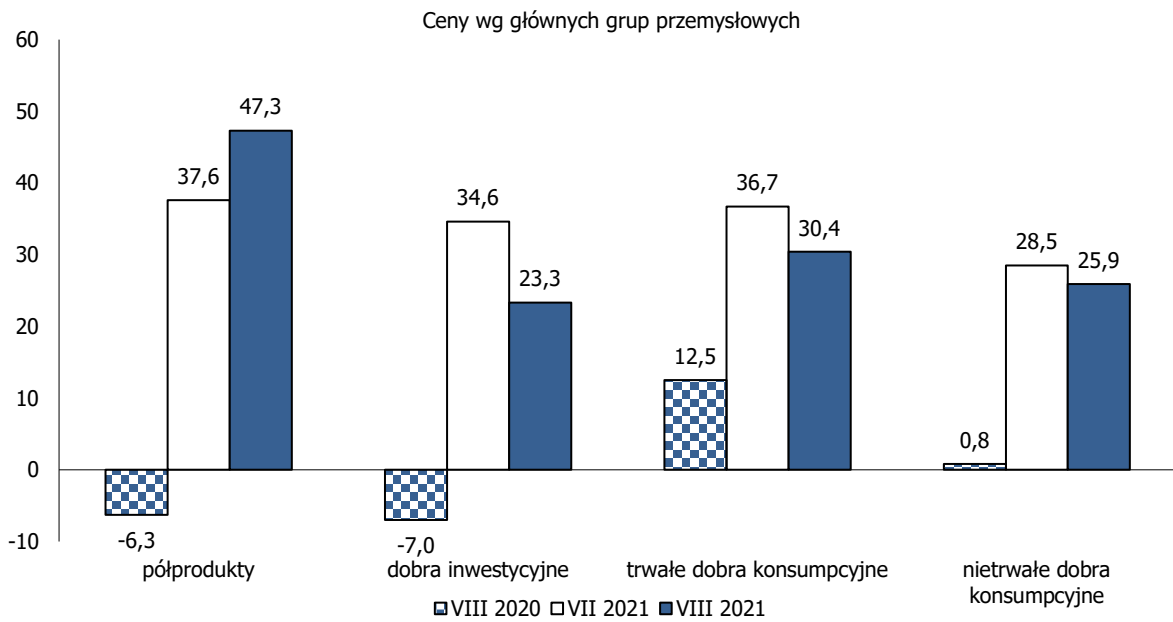
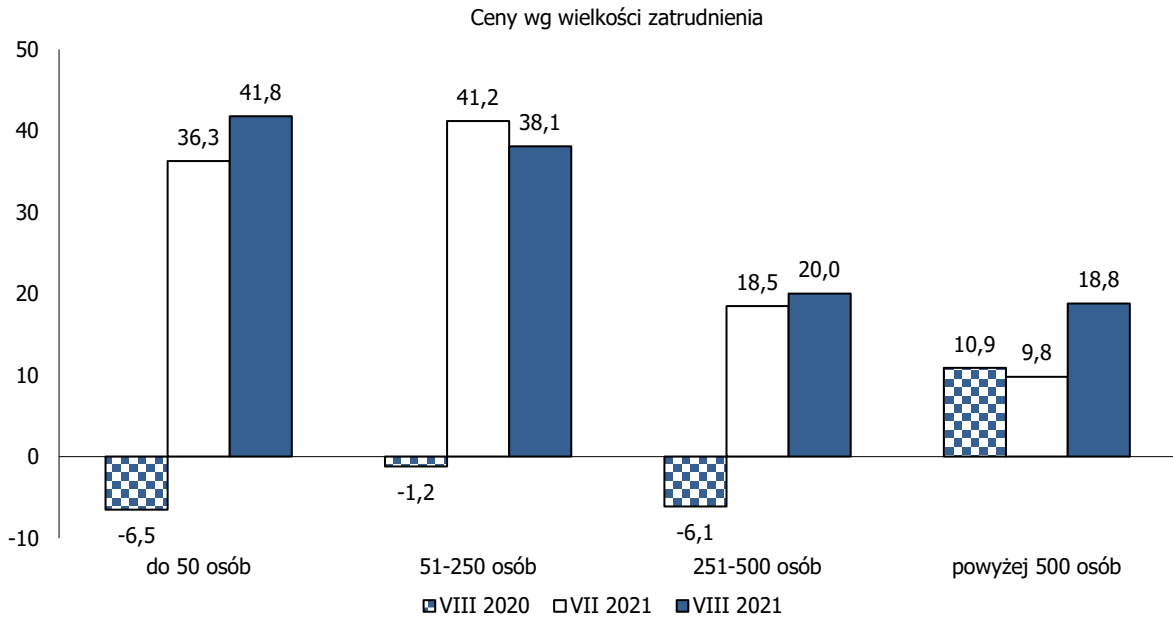

5. Ceny

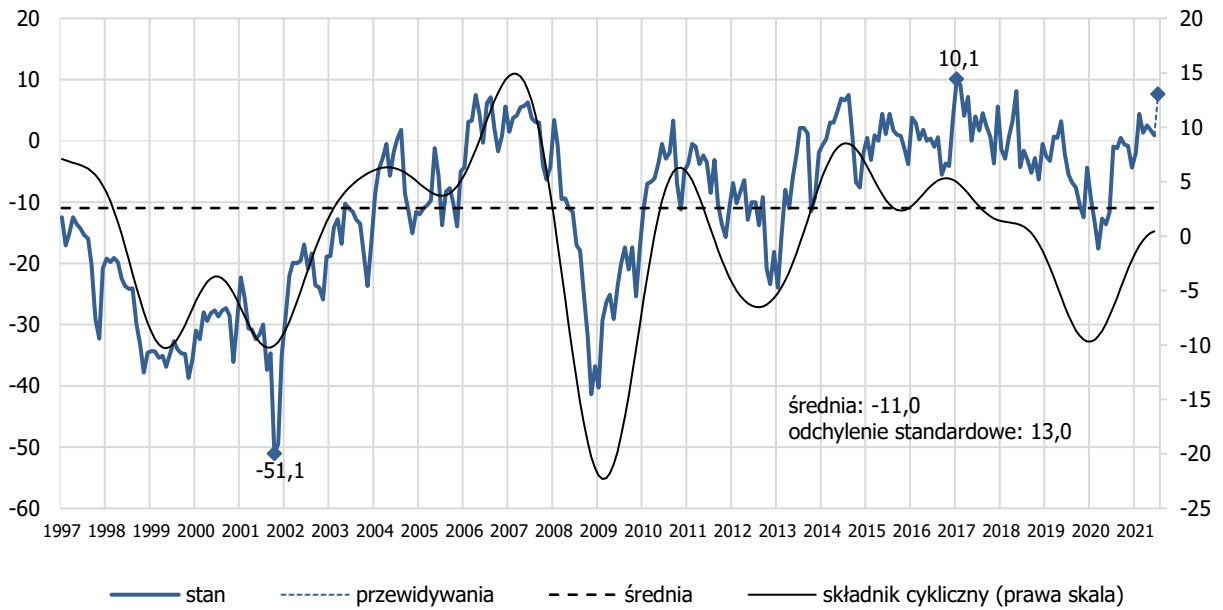

	VIII'20	V'21	VI'21	VII'21	VIII'21	przewidywania
wzrost	7,8	39,3	42,0	37,3	38,4	45,2
brak zmiany	82,9	57,2	51,9	59,4	58,2	51,5
spadek	9,3	3,4	6,0	3,4	3,4	3,3
saldo (1.-3.)	-1,5	35,9	36,0	33,9	35,0	41,9

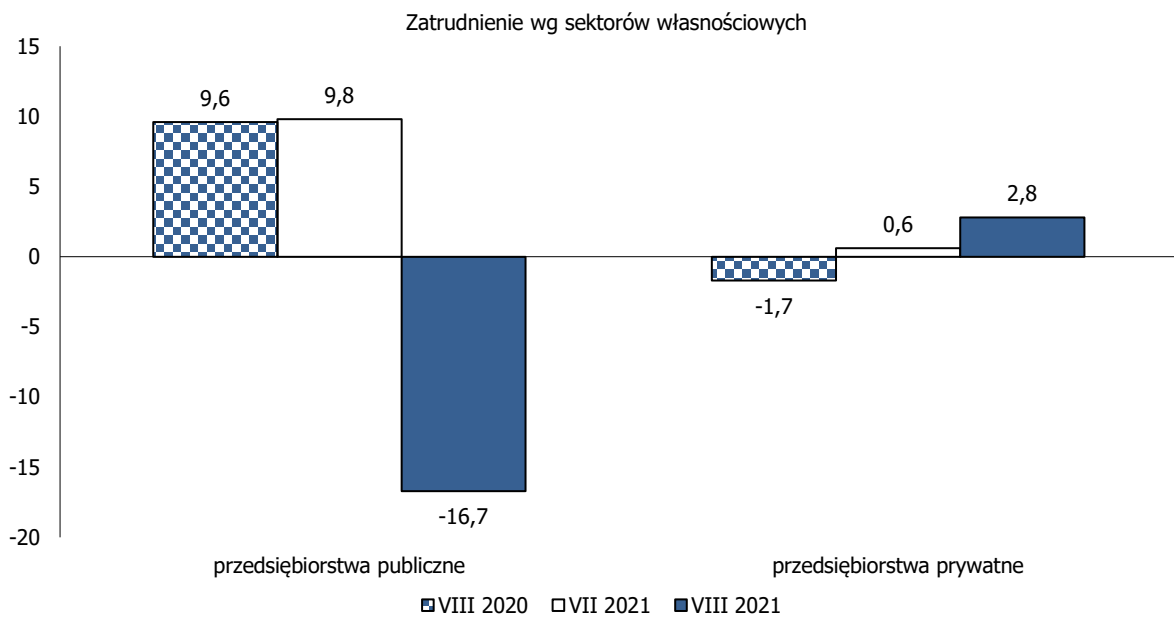

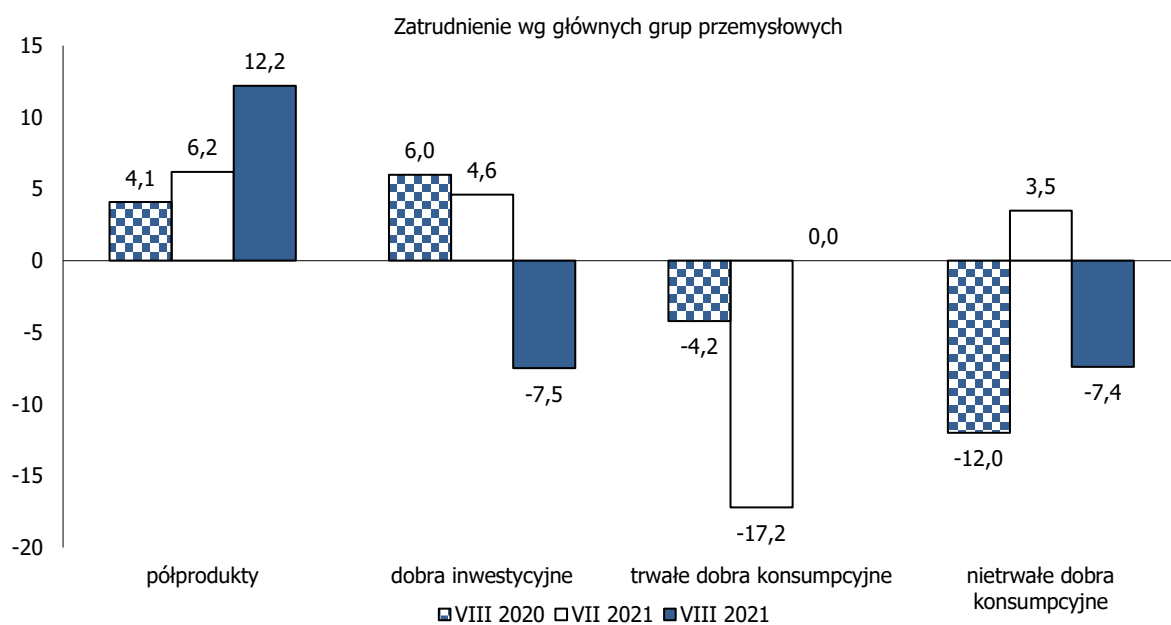
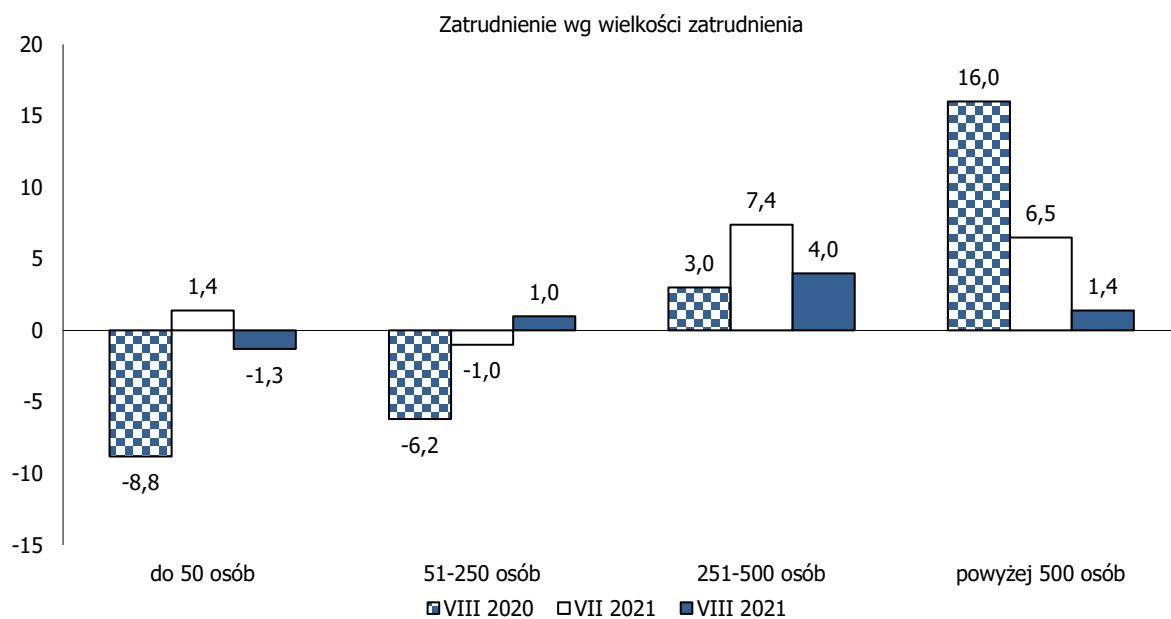

6. Zatrudnienie

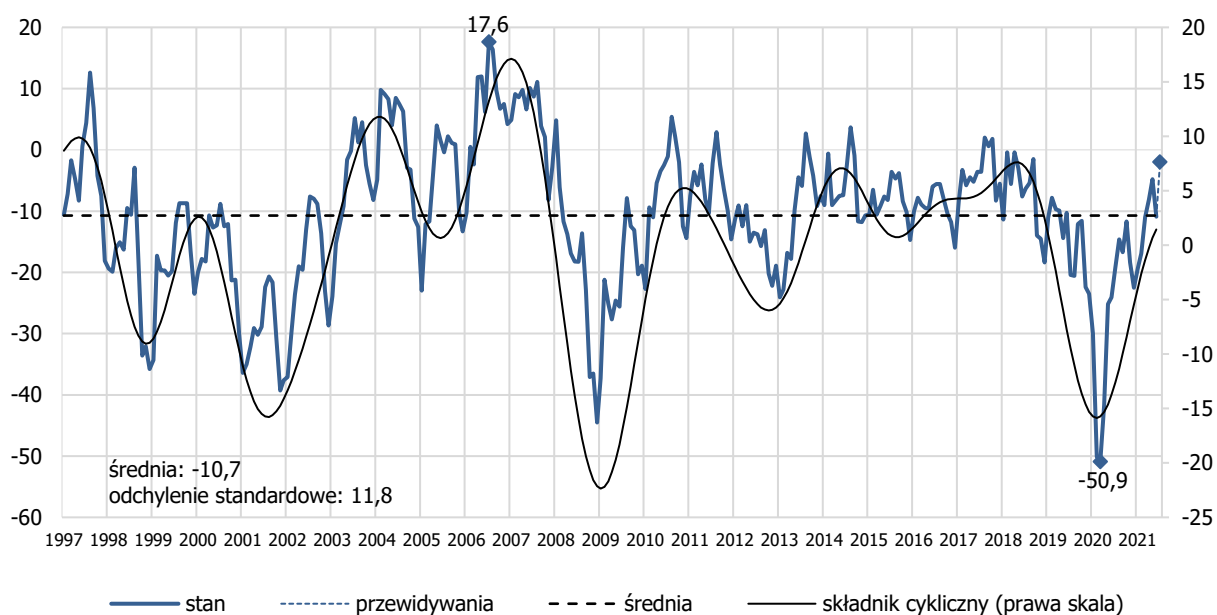

	VIII'20	V'21	VI'21	VII'21	VIII'21	przewidywania
wzrost	10,8	14,0	12,2	14,7	14,1	19,6
brak zmiany	77,6	73,2	78,1	72,5	72,6	68,5
spadek	11,6	12,8	9,7	12,9	13,2	12,0
saldo (1.-3.)	-0,9	1,3	2,5	1,8	0,9	7,6

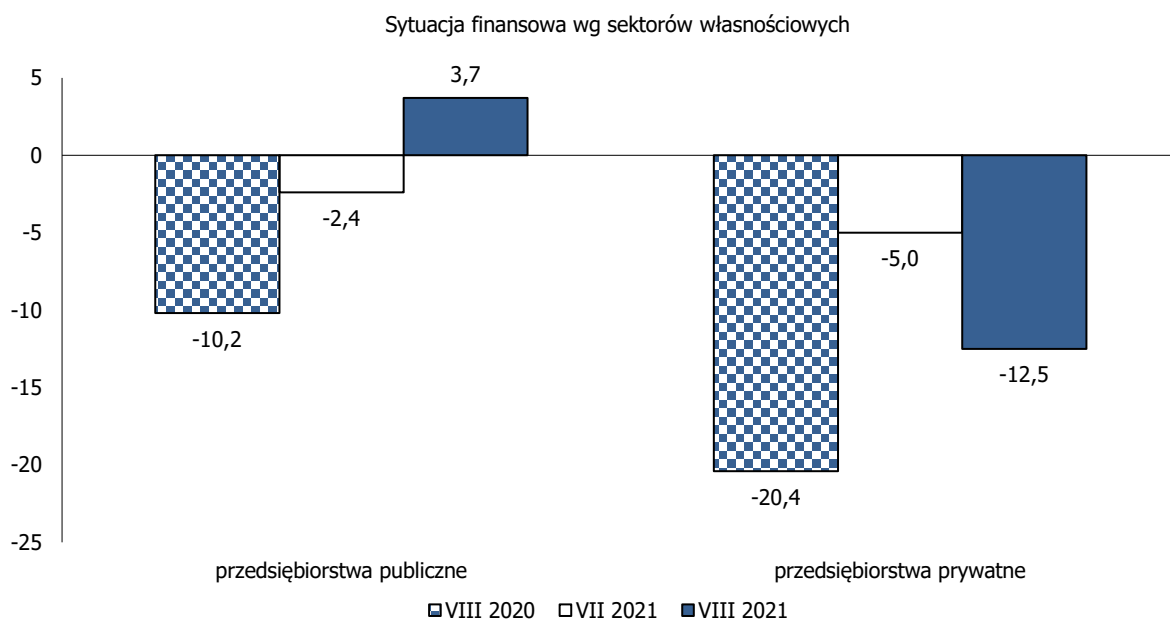

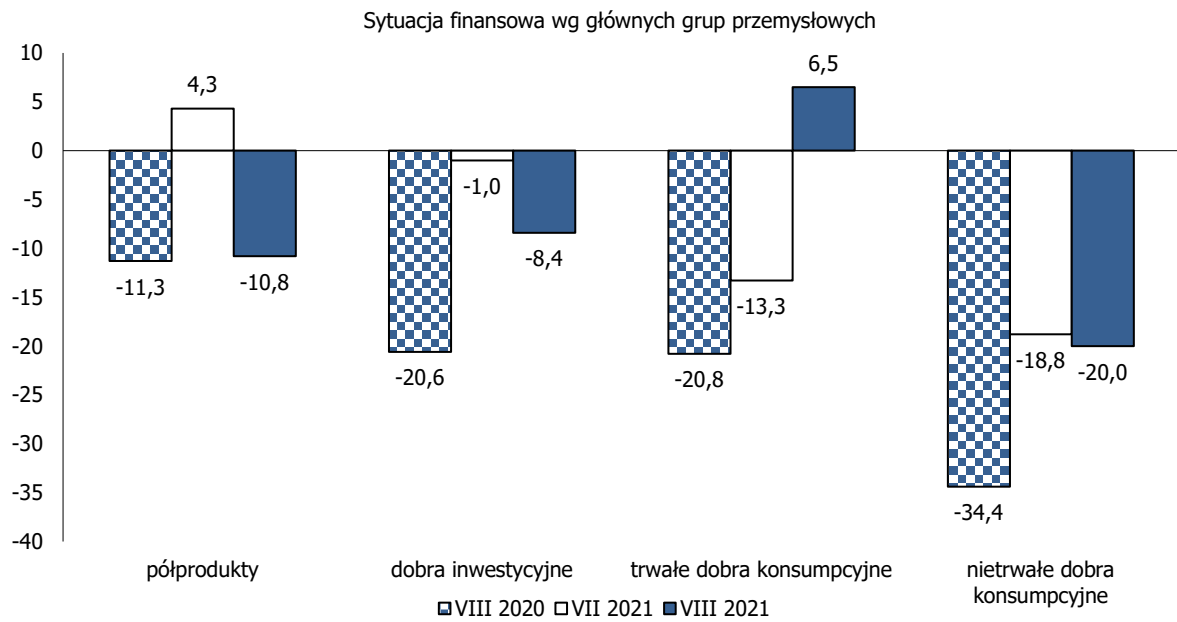
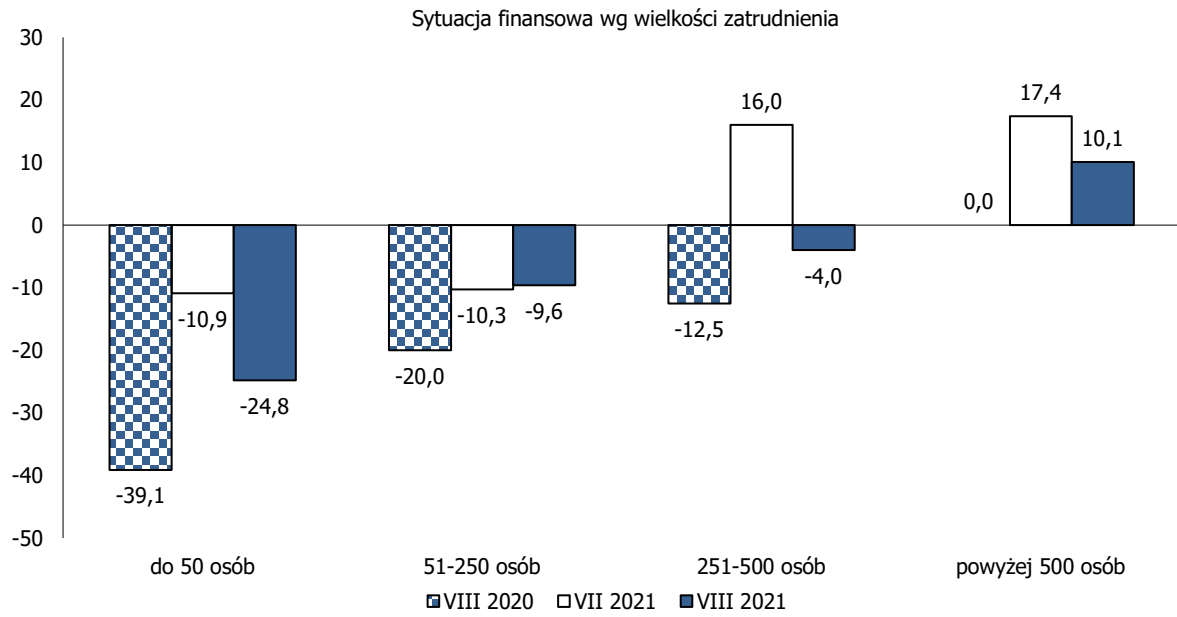

7. Sytuacja finansowa

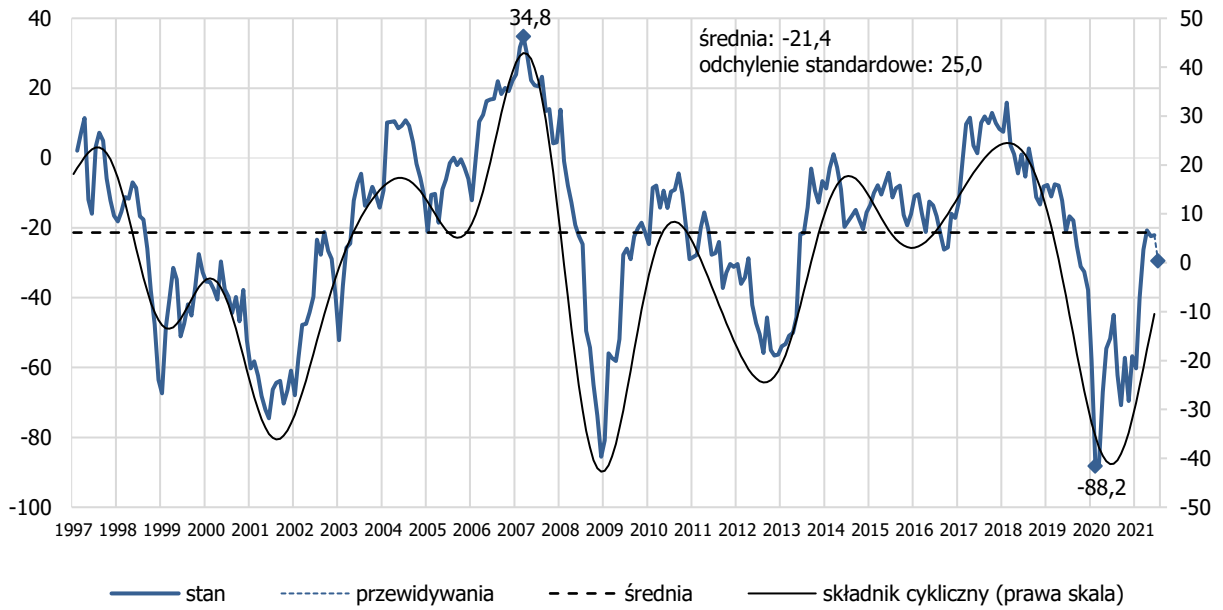

	VIII'20	V'21	VI'21	VII'21	VIII'21	przewidywania
poprawa	11,7	13,0	13,0	12,9	12,0	17,5
brak zmiany	57,5	63,0	65,9	69,3	65,1	63,0
pogorszenie	30,9	24,0	21,1	17,7	22,9	19,5
saldo (1.-3.)	-19,2	-11,0	-8,1	-4,8	-10,9	-2,0

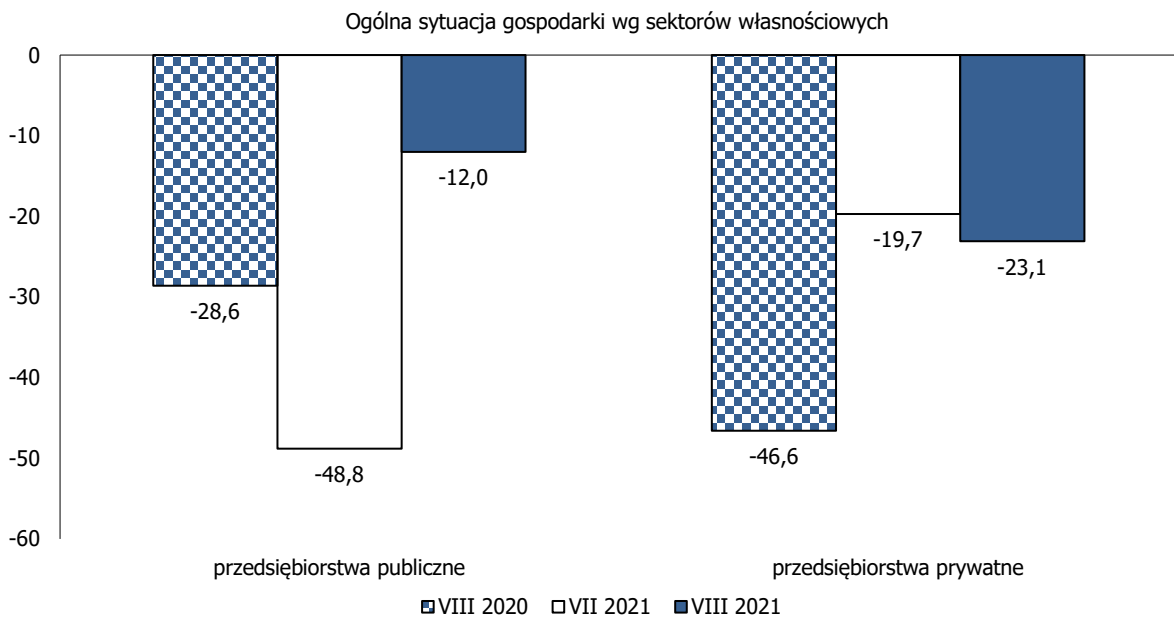

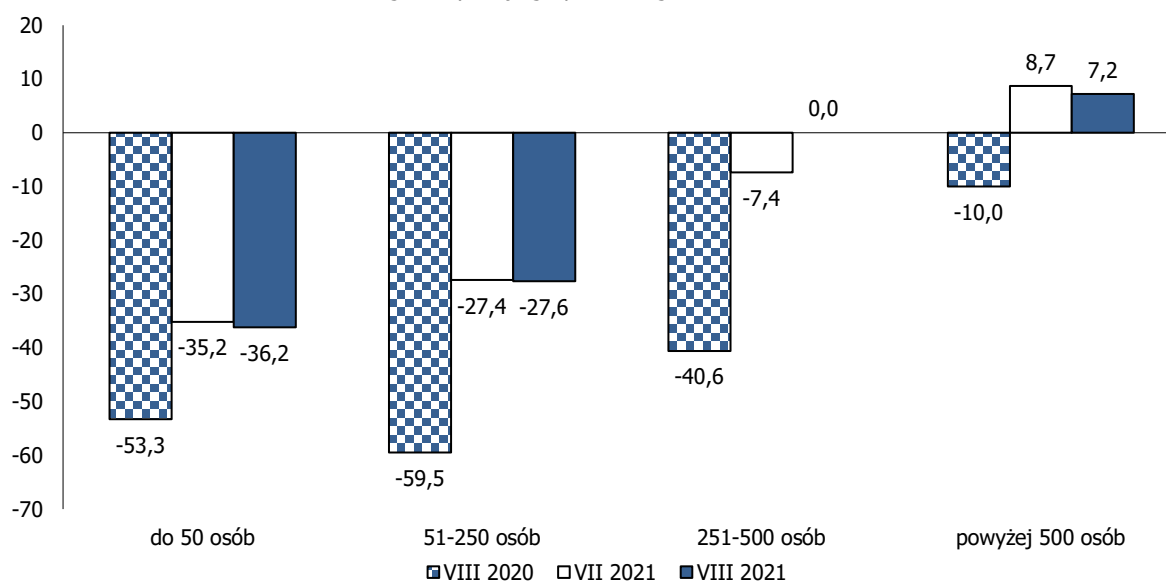
8. Ogólna sytuacja gospodarki

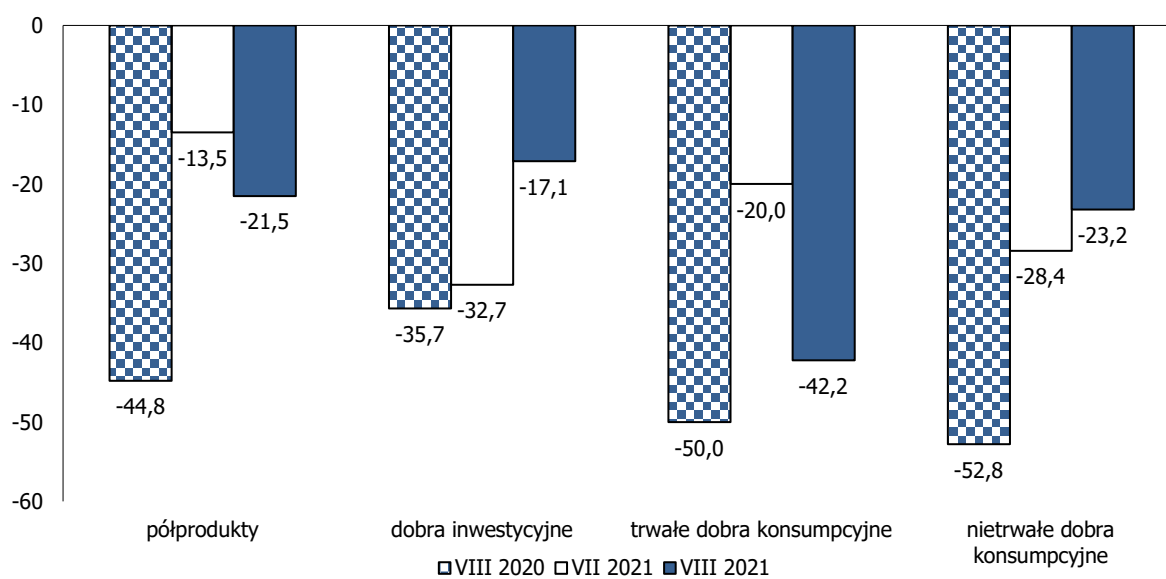
	VIII'20	V'21	VI'21	VII'21	VIII'21	przewidywania
poprawa	9,6	13,8	18,1	15,6	12,2	11,3
brak zmiany	35,9	46,3	43,1	46,5	53,6	48,0
pogorszenie	54,5	40,0	38,8	37,9	34,3	40,7
saldo (1.-3.)	-44,9	-26,2	-20,7	-22,4	-22,1	-29,5

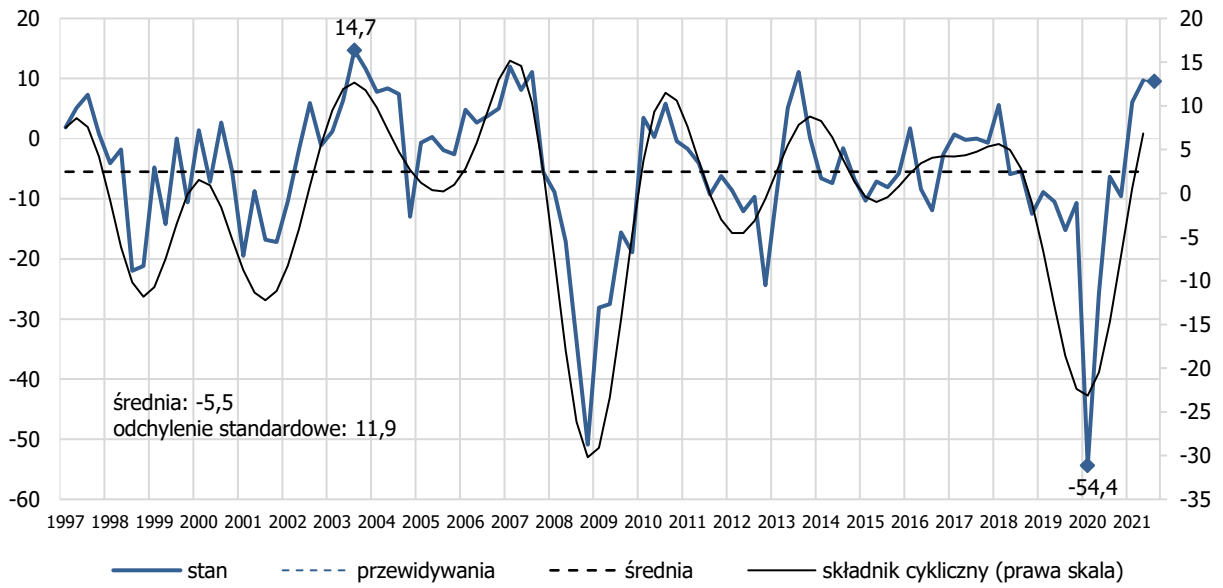
Ogólna sytuacja gospodarki wg wielkości zatrudnienia

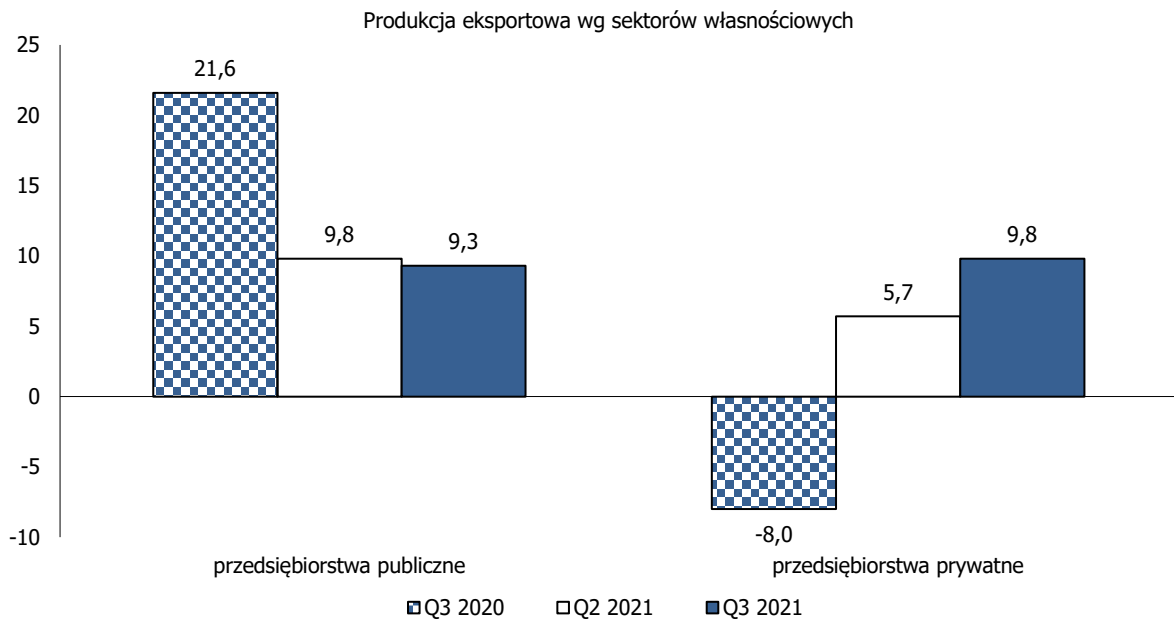
Ogólna sytuacja gospodarki wg głównych grup przemysłowych

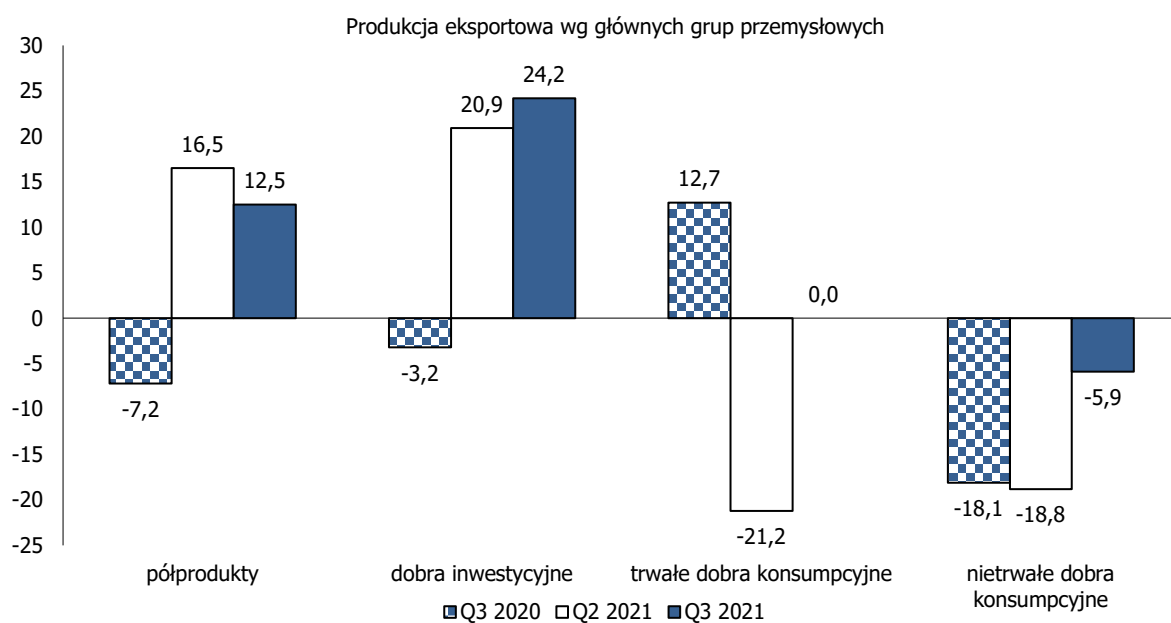
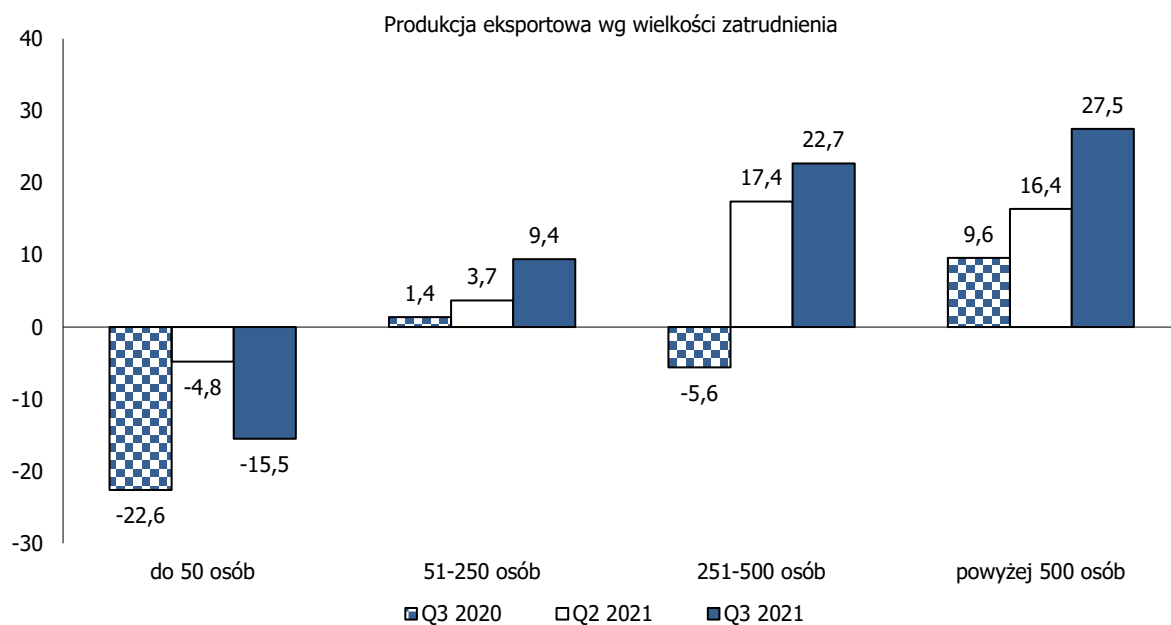

9. Produkcja na eksport

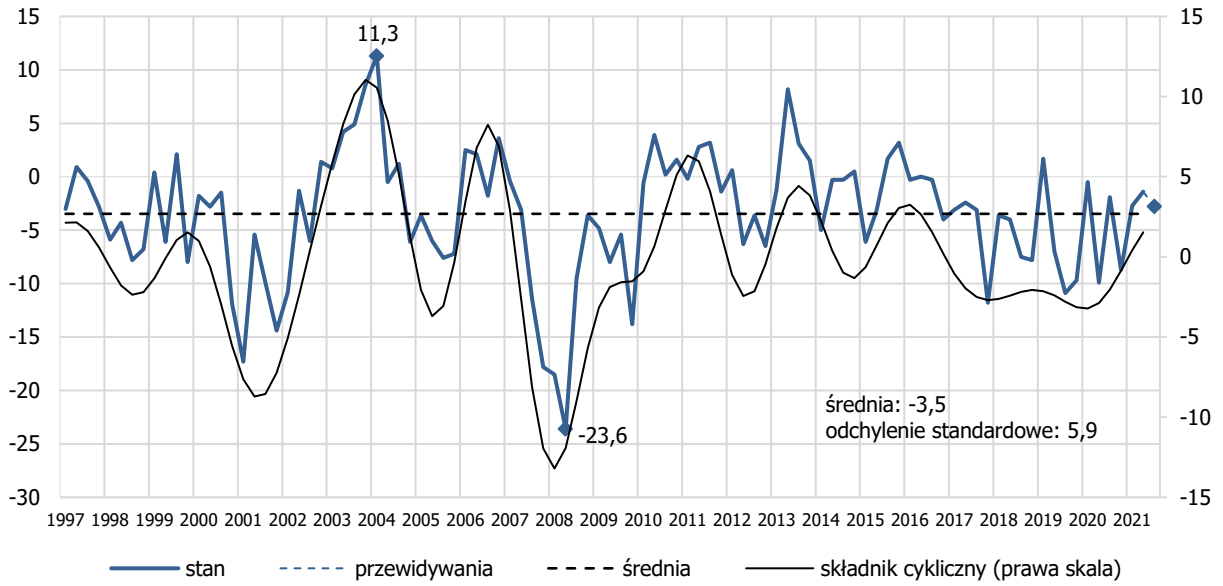

	Q3 2020	Q4 2020	Q1 2021	Q2 2021	Q3 2021	przewidywania
wzrost	13,0	19,0	17,2	29,3	29,2	25,9
brak zmiany	48,3	55,6	55,9	47,6	51,3	57,8
spadek	38,7	25,4	26,8	23,2	19,5	16,3
saldo (1.-3.)	-25,7	-6,3	-9,6	6,1	9,7	9,5

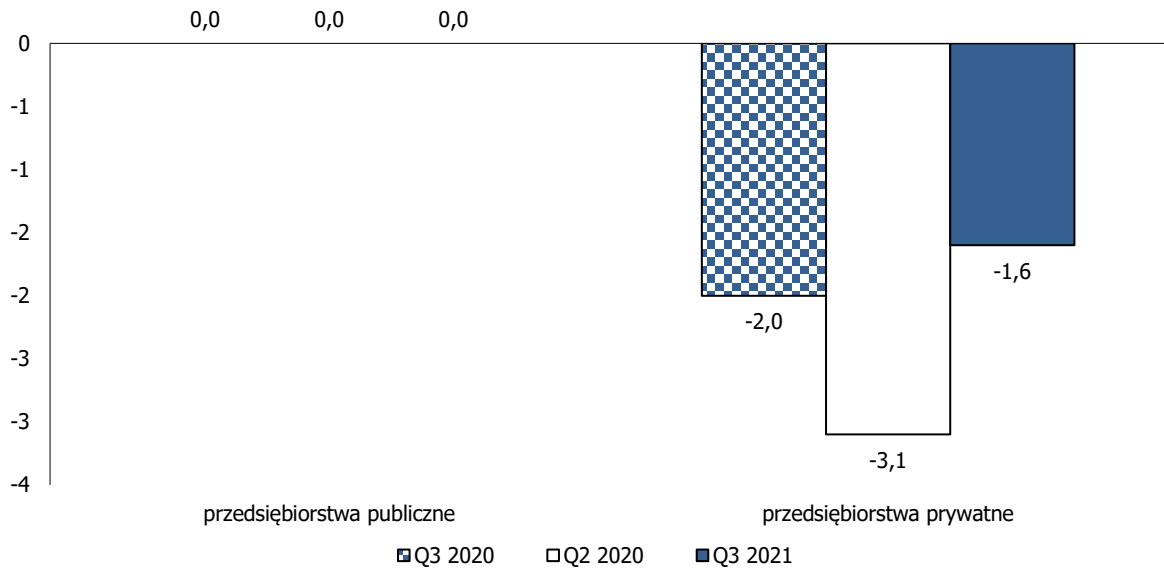

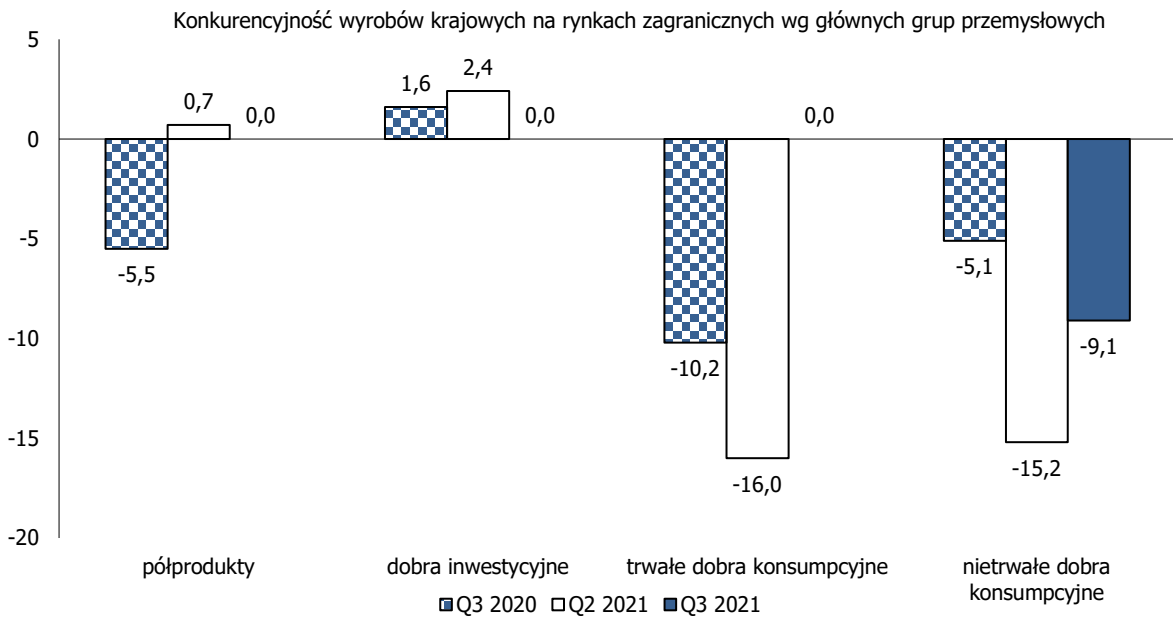
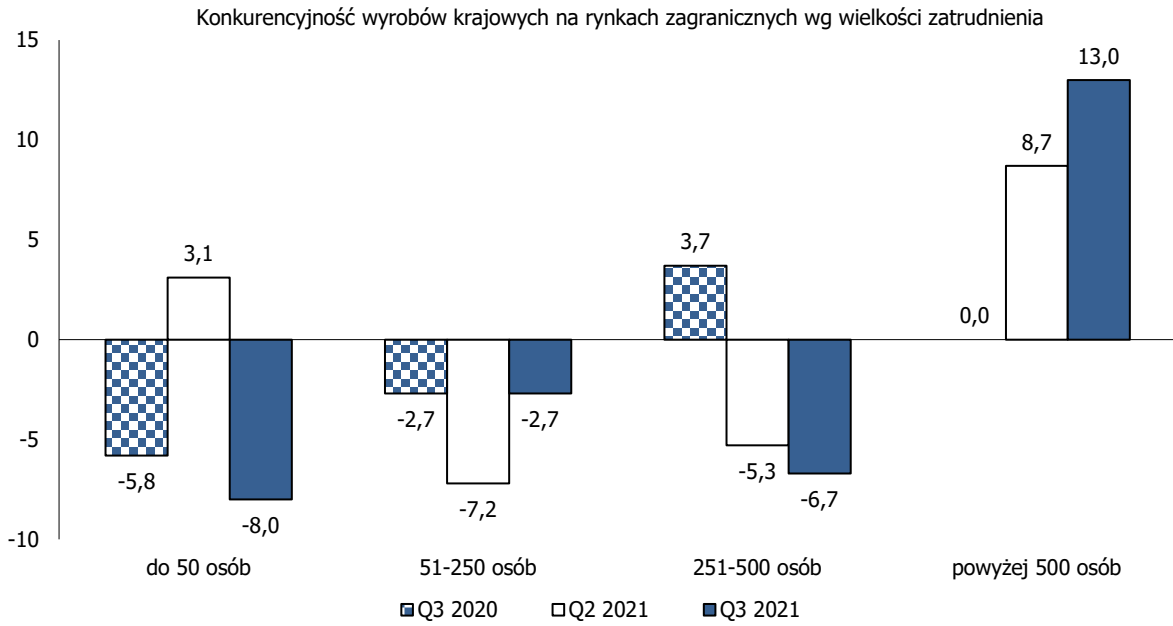
10. Konkurencyjność wyrobów krajowych na rynkach zagranicznych

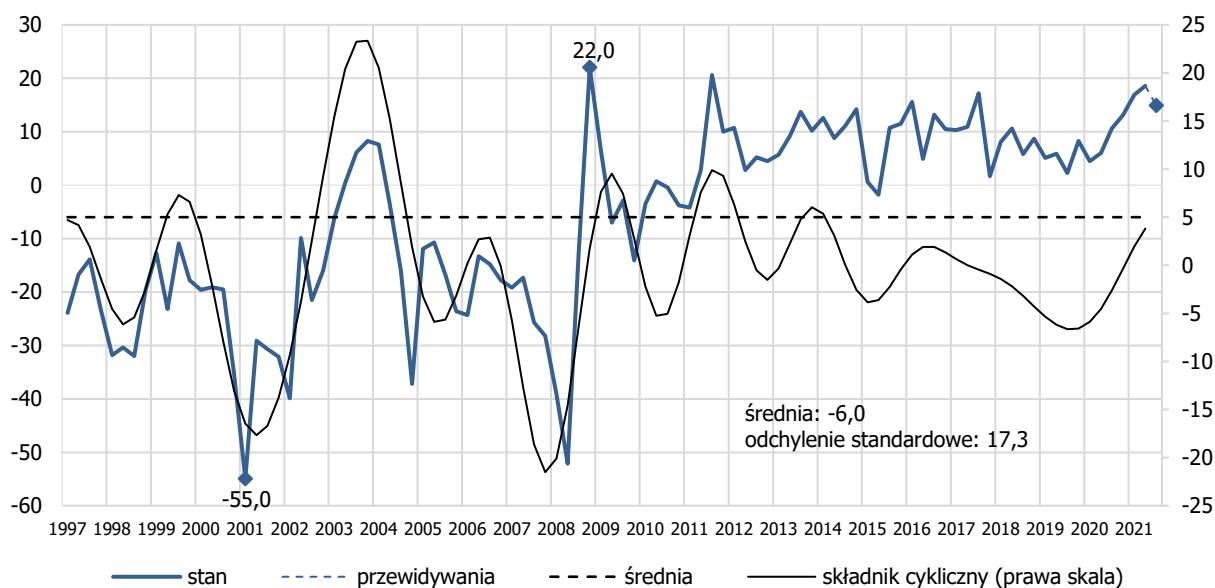
	Q3 2020	Q4 2020	Q1 2021	Q2 2021	Q3 2021	przewidywania
wzrost	5,9	7,2	7,4	8,8	9,8	9,3
brak zmiany	78,4	83,6	76,5	79,7	79,1	78,6
spadek	15,8	9,1	16,1	11,5	11,1	12,1
trudno ocenić	51,8	56,2	38,3	55,8	36,1	40,8
saldo (1.-3.)	-9,9	-1,9	-8,7	-2,7	-1,4	-2,8

Konkurencyjność wyrobów krajowych na rynkach zagranicznych wg sektorów własnościowych

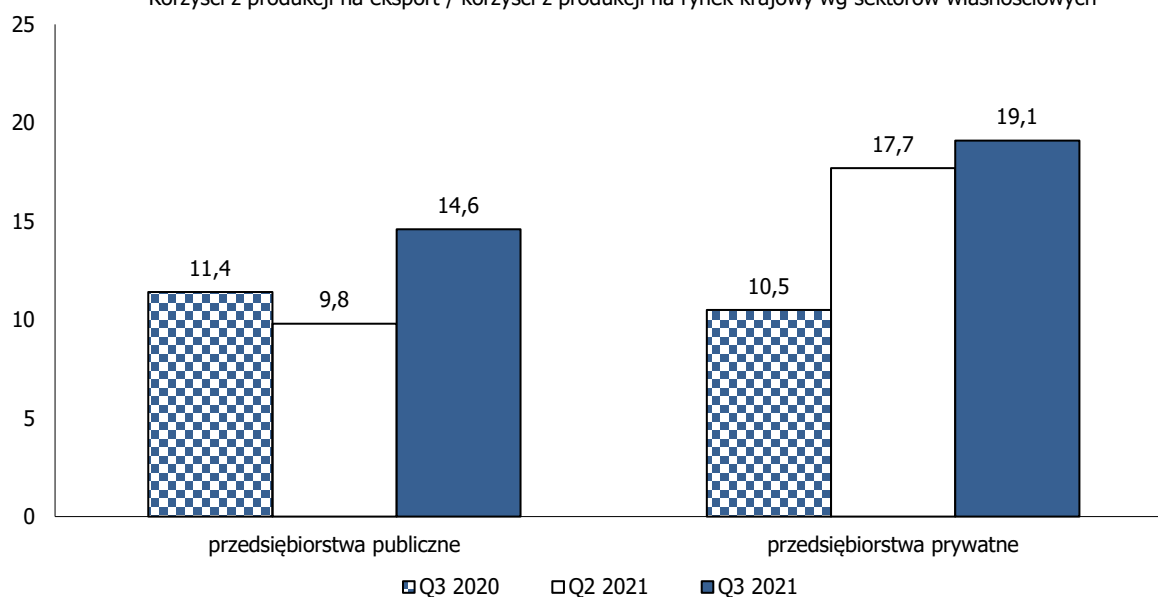

11. Korzyści z produkcji na eksport w stosunku do korzyści z produkcji na rynek krajowy

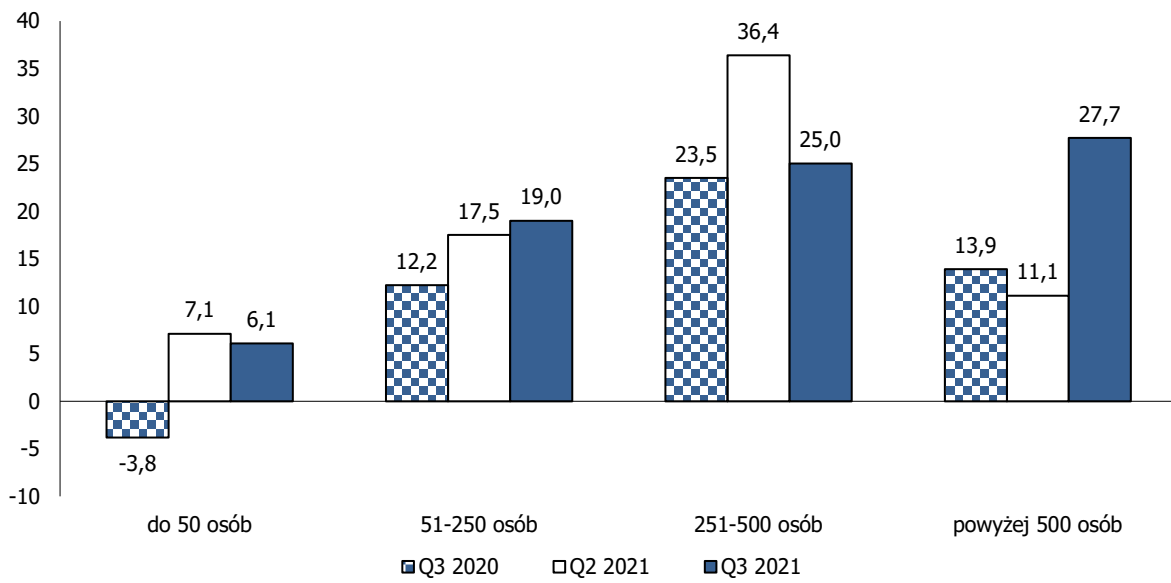

	Q3 2020	Q4 2020	Q1 2021	Q2 2021	Q3 2021	przewidywania
wzrost	30,6	27,8	29,9	34,5	33,1	27,6
brak zmiany	44,7	55,0	53,2	47,9	52,5	59,8
spadek	24,6	17,2	16,9	17,6	14,5	12,6
saldo (1.-3.)	6,0	10,6	13,1	16,9	18,6	14,9

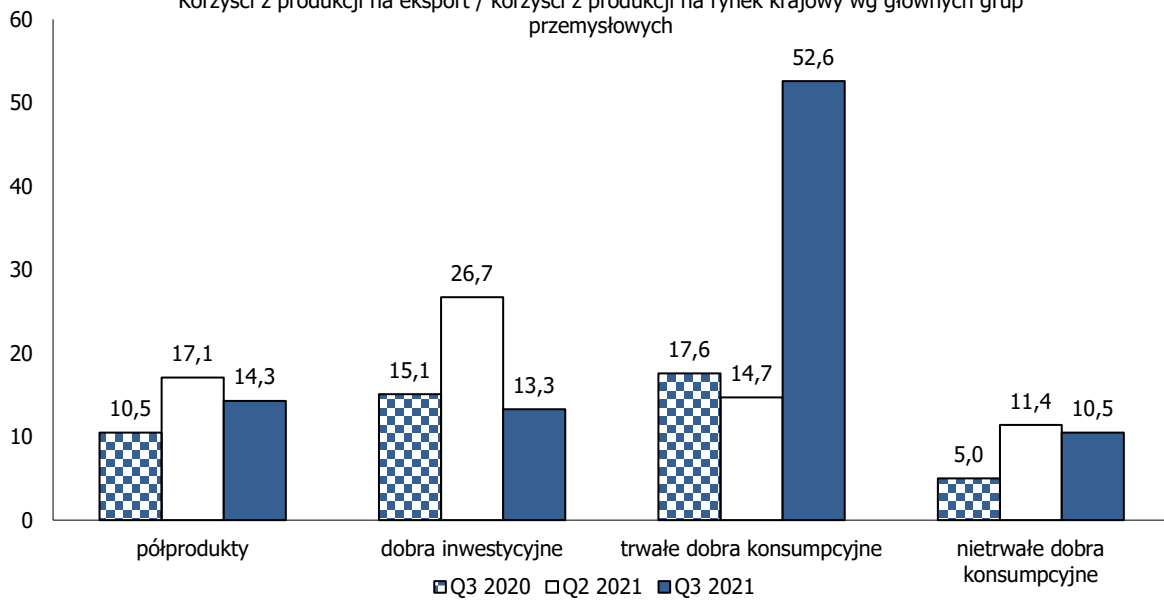
Korzyści z produkcji na eksport / korzyści z produkcji na rynek krajowy wg sektorów własnościowych

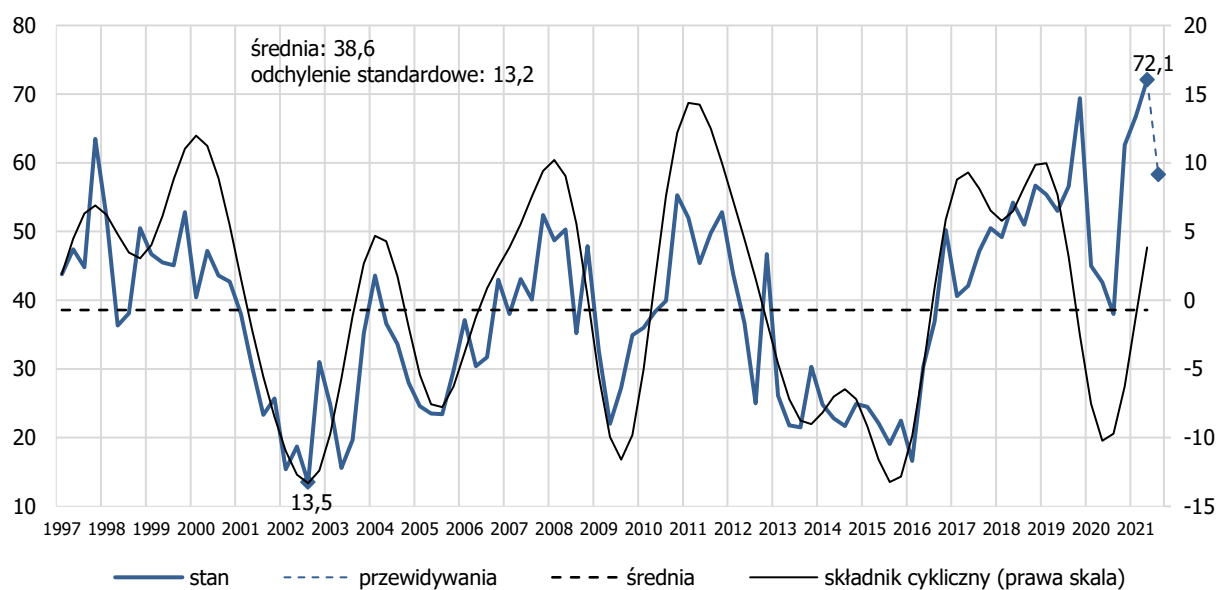
Korzyści z produkcji na eksport / korzyści z produkcji na rynek krajowy wg wielkości zatrudnienia

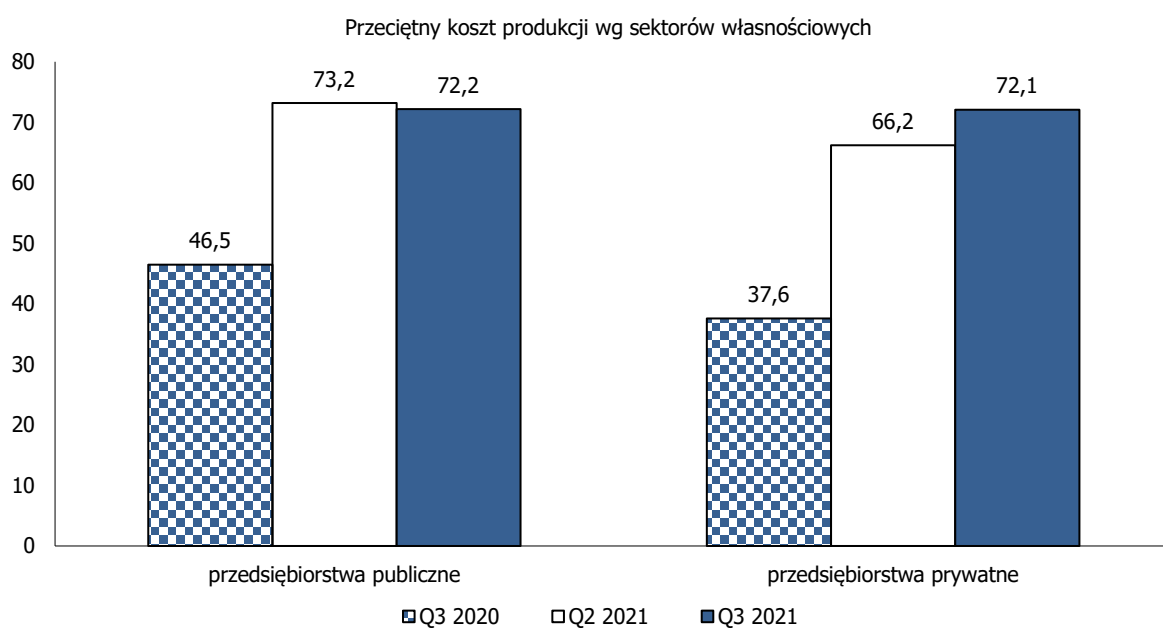
Korzyści z produkcji na eksport / korzyści z produkcji na rynek krajowy wg głównych grup przemysłowych

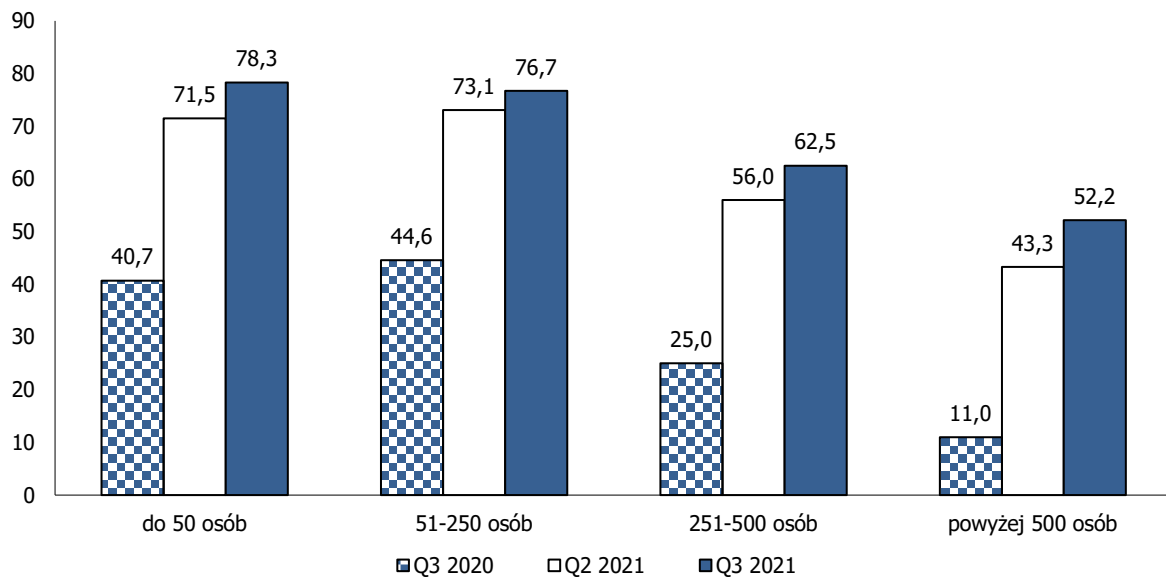
12. Przeciętny koszt produkcji

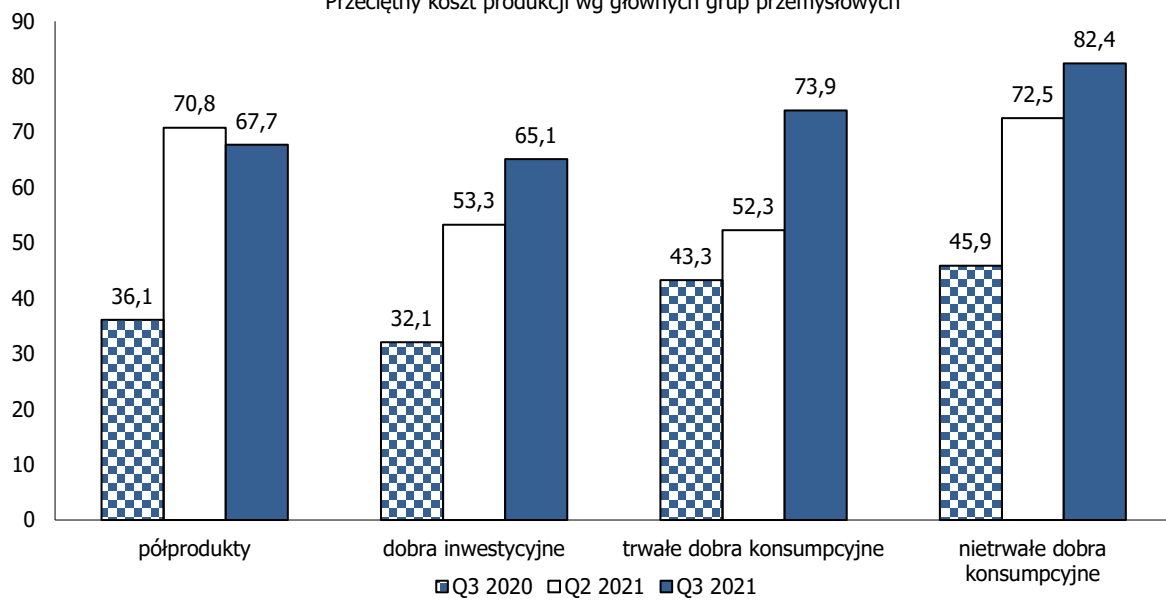
	Q3 2020	Q4 2020	Q1 2021	Q2 2021	Q3 2021	przewidywania
wzrost	47,7	43,4	66,1	69,2	74,2	63,1
brak zmiany	47,2	51,2	30,4	28,4	23,8	32,1
spadek	5,1	5,4	3,5	2,4	2,0	4,8
saldo (1.-3.)	42,6	38,0	62,6	66,8	72,1	58,3

Przeciętny koszt produkcji wg wielkości zatrudnienia

Przeciętny koszt produkcji wg głównych grup przemysłowych

III. SUMMARY

In August manufacturing activity decreased again. The industrial confidence indicator (ICI) declined by 2.0 pts to 1.0 pts. It remains, however, higher than one year ago (by 12.6 pts). The positive signs of the August business survey results are yearly increases in the majority of the survey balances, as well as a rise in export production and its competitiveness. On the other hand, total production and orders dropped, finishes goods inventories increased, financial situation of manufacturers worsened, and average costs continued growing. There are, however, some signs indicating the slowdown is about to finish – producers expect their business activity to rise in the coming months.